'तांत्रिक सहायक विमा संचालनालय'

दि. ९ जून, २०१३

A

2013

CODE :

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक

BOOKLET NO.

प्रश्नपुस्तिका

एकूण प्रश्न : 200

वेळ : 2 (दोन) तास — मराठी, इंग्रजी, सामान्य ज्ञान, बुद्धिमापन चाचणी व विमा संचालनालयांतर्गत माहिती — एकूण गुण : 400

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 200 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

परीक्षा-क्रमांक								
	↑ केंद्राची संकेताक्षरे							↑ शेवटचा अंक

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नांकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच ''उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नांचे गुण वजा करण्यात येतील''.**

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

StudentBounty.com

www.StudentBounty.com

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

StudentBounty.com

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

1. खालील वाक्याचे 'वाक्यसंश्लेषण' करून पर्यायी उत्तरांतील योग्य उत्तर शोधा.
'त्याचा मुलगा क्रिकेटच्या सामन्यात खेळला.'
(1) मुलगा – उद्देश्य विस्तार, त्याचा – विधेय विस्तार, क्रिकेटच्या सामन्यात – उद्देश्य, खेळला – क्रियापद.
(2) त्याचा – उद्देश्य, मुलगा – उद्देश्य विस्तार, क्रिकेटच्या सामन्यात – विधेय विस्तार, खेळला – क्रियापद.
(3) त्याचा – उद्देश्य विस्तार, मुलगा – उद्देश्य, क्रिकेटच्या सामन्यात – विधेय विस्तार, खेळला – क्रियापद.
(4) त्याचा – उद्देश्य विस्तार, मुलगा – विधेय विस्तार, क्रिकेटच्या सामन्यात – उद्देश्य, खेळला – क्रियापद.

---

2. विसंगत जोडी कोणती ?

	"अ"		"ब"
(1)	धरणी	–	अवनी
(2)	भूमी	–	धरती
(3)	सरिता	–	नंदिनी
(4)	वसुंधरा	–	क्षमा

---

3. नकारार्थी वाक्यात रूपांतर करा.
'नव्वद टक्के हे भरपूर मार्क्स आहेत.'
(1) नव्वद टक्के हे काही कमी मार्क्स नाहीत.
(2) नव्वद टक्के म्हणजे जास्त मार्क्स आहेत.
(3) नव्वद टक्के म्हणजे भरपूर मार्क्स नाहीत.
(4) नव्वद टक्के हे जास्त मार्क्स नाहीत.

---

4. दिलेल्या शब्दाचा समानार्थी शब्द निवडा.
'धात्री'
(1) चिंधी (2) त्रिधारा (3) पृथ्वी (4) धंदेवाईक

---

5. 'सायंकाळी मी क्रीडांगणावर खेळतो किंवा मित्रांबरोबर फिरावयास जातो' हे कोणते वाक्य आहे ?
(1) केवल वाक्य (2) मिश्र वाक्य (3) संयुक्त वाक्य (4) गौण वाक्य

---

6. खाली दिलेल्या पर्यायी उत्तरांत संख्यावाचक (परिणामवाचक) क्रियाविशेषणाची उदाहरणे दिली आहेत. त्यातील प्रकर्षवाचक संख्यावाचक क्रियाविशेषणाचे उदाहरण कोणते ?
(1) आजच्या सभेत मी फार बोललो. (2) केवळ माझ्यामुळेच त्यांचे जाणे थांबले.
(3) माझ्या हातून ते चुकून घडले. (4) माझ्याकडून वाजवीपेक्षा जास्त घेणे होणार नाही.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

7. नवीन शुद्धलेखनाच्या नियमानुसार पर्यायी उत्तरांतील योग्य शब्द कोणता ?
(1) अग्निक्रिडा (2) अग्निक्रीडा (3) आग्निक्रिडा (4) अग्नीक्रीडा

8. वाक्याचा प्रकार ओळखा.
'छकुली जेवण करते'
(1) होकारार्थी (2) उद्‌गारार्थी (3) अकरणरुपी (4) मिश्र

9. खालील पर्यायी उत्तरांत विग्रहासह जोडशब्द दिले आहेत, त्यातील एकच जोडशब्द संधी नियमानुसार आहे, ती कोणती ?
(1) उज् + ज्वल = उज्जल (2) अन + ऊक्ती = अन्योक्ती
(3) हेतू + आभास = हेत्वाभास (4) सत् + मती = सन्मती

10. केवल वाक्य कोणते आहे, ते खाली दिलेल्या पर्यायी उत्तरांतून शोधा.
(1) पुष्कळ वर्षांपूर्वी कॅशियाचे रोप आणून मी ते बागेत लावले.
(2) जे पुष्कळ वर्षांपूर्वी मी आणलेले कॅशियाचे रोप होते, ते बागेत एका कोपऱ्यात लावले.
(3) पुष्कळ वर्षे झाली. मी कॅशियाचे रोप आणले. बागेत एका कोपऱ्यात ते कॅशियाचे रोप लावले.
(4) पुष्कळ वर्षांपूर्वी मी कॅशियाचे रोप आणले आणि मी ते रोप बागेच्या कोपऱ्यात लावले.

11. खालील वाक्यातील 'गुणविशेषण प्रमाण प्रकार' शोधा.
'तो ह्याच्यापेक्षा हुशार आहे.'
(1) समत्वदर्शक (2) तरत्वदर्शक (3) तमत्वदर्शक (4) तरतमत्वदर्शक

12. पर्यायी उत्तरांतील गटाबाहेरचा शब्द कोणता ?
(1) श्राप (2) गुण (3) द्रुष्ट (4) निद्रिस्त

13. योग्य जोड्या लावा.

	'अ'		'ब'
(a)	मनुष्य फळ खातो.	(क)	कर्मणी प्रयोग
(b)	रामाने फळ खाल्ले.	(ड)	कर्तरी प्रयोग
(c)	देवाने भक्तास तारले.	(इ)	संकर प्रयोग
(d)	आईने मुलीस निजविले	(ई)	भावे प्रयोग

(1) (d) - (इ), (c) - (ई), (a) - (ड), (b) - (क)
(2) (a) - (क), (b) - (ड), (c) - (इ), (d) - (ई)
(3) (d) - (इ), (c) - (क), (b) - (ई), (a) - (ड)
(4) (c) - (क), (d) - (इ), (b) - (ई), (a) - (ड)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

14. पर्यायी उत्तरांतील अर्थानुरोधाने होणारा 'करणरूपी' प्रकार कोणत्या एका पर्यायी उत्तरात आहे ?

(1) तुम्ही मुंबईस केव्हा जाणार आहात ?
(2) सुहास अभ्यास करतो.
(3) अबब! केवढे हे ध्यान.
(4) त्यांचा मुलगा मुळीच अभ्यास करत नाही.

---

15. खालील पर्यायी उत्तरांतील संख्याविशेषणाच्या पोटप्रकाराची उदाहरणे चुकीची दर्शविली आहेत असे चुकीचे पर्यायी उत्तर कोणते ?

(1) क्रमवाचक संख्याविशेषण-पहिला, तिसरा.
(2) आवृत्तिवाचक संख्याविशेषण-एक एक, दोन दोन.
(3) अनिश्चित संख्याविशेषण-सर्व, थोडी.
(4) गणनावाचक संख्याविशेषण-एक, दोन.

---

16. खालील शब्दाच्या विरुद्ध अर्थाचा शब्द ओळखा.

'लघू'

(1) लहान
(2) सान
(3) सुरु
(4) गुरु

---

17. दिलेल्या संधियुक्त शब्दाचा योग्य विग्रह कोणता ?

'प्रत्यंतर'

(1) प्रत्य + अंतर
(2) प्रत्यं + तर
(3) प्रति + अंतर
(4) प्रती + आंतर

---

18. खालील उदाहरण क्रियापदाच्या काळावरून कोणत्या प्रकारातील आहे, ते पर्यायी उत्तरांतून शोधा.

'मी गोष्ट लिहीत असतो.'

(1) साधा
(2) पूर्ण
(3) रीती
(4) अपूर्ण

---

19. खालील पर्यायी उत्तरांतील विधानपूरक शब्द नसलेले वाक्य कोणते ?

(1) ती धावते.
(2) शांता हुशार आहे.
(3) आंबा पिकलेला निघाला.
(4) रावसाहेब रागावलेले दिसतात.

---

20. पर्यायी उत्तरांतून 'व्यर्थ उद्‌गारवाची अव्यय' असणारे वाक्य शोधा.

(1) रामराम! काय हा प्रसंग!
(2) तो आपला काहीतरी बोलतो!
(3) अबब! केवढी ही रास!
(4) वाहवा! काय मजेदार देखावा!

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

21. अधोरेखित क्रियाविशेषण अव्ययाचा प्रकार कोणता ?
वाहन सावकाश चालवावे.
(1) रीतीवाचक (2) निश्चयार्थक (3) स्थलवाचक (4) सातत्यदर्शक

22. दिलेल्या पर्यायांतून तद्भव शब्द ओळखा.
(1) पोट (2) गुडघा (3) कंबर (4) कान

23. 'प्राप्त आहे धन ज्यास तो' या विग्रहाचा सामासिक शब्द ओळखा.
(1) धनश्री (2) धनप्राप्ती (3) प्राप्तधन (4) प्रात्पोदक

24. दिलेल्या पर्यायांतून उपसर्गघटित शब्द ओळखा.
(1) श्रोतव्य (2) पथिक (3) झोपाळू (4) दुर्जन

25. 'या मालेतील सर्व व्याख्याने मराठीतून व्हावयाची असतां तिचा आरंभ मला इंग्रजीतून करावा लागत आहे, ही दिलगिरीची गोष्ट आहे.
वरील वाक्याचे वाक्य पृथक्करण करताना अधोरेखित शब्दांचे पर्यायी उत्तरांतून योग्य उत्तर कोणते येईल ?
(1) उद्देश्य विस्तारक (2) मूळ उद्देश्य (3) विधेय पूरक (4) मूळ विधेय

26. योग्य जोडी ओळखा.

'अ'	'ब'
(a) पहिले पद प्रमुख	(e) बहुव्रीही समास
(b) दुसरे पद प्रमुख	(f) द्वंद्व समास
(c) तिसरेच पद प्रमुख	(g) अव्ययी भाव समास
(d) दोन्ही पद प्रमुख	(h) कर्मधारय समास

पर्यायी उत्तरे
(1) (a) व (h) (2) (b) व (e) (3) (c) व (g) (4) (d) व (f)

27. अधोरेखित शब्दाच्या विशेषणाचा प्रकार ओळखा.
'काही पक्षी'
(1) अनिश्चित संख्याविशेषण (2) धातुसाधित विशेषण
(3) गणनावाचक संख्याविशेषण (4) आवृत्तिवाचक संख्याविशेषण

28. विधवेचा विवाह करणे अथवा दुसरा नवरा करणे याला खालील कोणता शब्द वापरतात ?
(1) पाटगा (2) पाट (3) पाटोरी (4) पाटली

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

29. दिलेल्या पर्यायांतील अर्धस्वर ओळखा.

(1) श् (2) य् (3) ह् (4) ळ्

---

30. विसंगत 'क' आणि 'ड' गटांत अनुक्रमे शब्दसिद्धी प्रकार आणि त्यांची उदाहरणे दिली असून उत्तरांतील चारही जोड्या योग्य रीत्या जुळल्या आहेत, असे पर्यायी उत्तर कोणते ?

'क' (शब्दसिद्धी प्रकार)	**'ड' (उदाहरण)**
(a) तत्सम शब्द	(अ) दूध
(b) तद्भव शब्द	(आ) जल
(c) देशी शब्द	(इ) मार्क
(d) परकीय शब्द	(ई) झाड

पर्यायी उत्तरे

(1) (b) - (इ), (d) - (ई), (c) - (अ), (a) - (आ)

(2) (a) - (ई), (b) - (अ), (c) - (आ), (d) - (इ)

(3) (d) - (अ), (c) - (आ), (b) - (इ), (a) - (ई)

(4) (a) - (आ), (b) - (अ), (c) - (ई), (d) - (इ)

---

31. दिलेल्या दोन वाक्यांपासून केवलवाक्य तयार करा.

'त्याने जेवण केले. तो झोपला.'

(1) त्याने जेवण केले व झोपला. (2) तो जेवून झोपला.

(3) त्याने झोपण्याआधी जेवण केले. (4) तो जेवला अन् झोपला.

---

32. दिलेल्या वाक्यातील अधोरेखित शब्दाचा सूचित अर्थ ओळखा.

'<u>तितिक्षा</u> या गुणाची विद्यार्थ्यांना गरज असते'

(1) श्रमप्रतिष्ठा (2) विनम्रता (3) अभ्यासू वृत्ती (4) शांती

---

33. क्रियापदाच्या अर्थावरून बोध दर्शविणारे जे प्रकार आहेत ते पर्यायी उत्तरांत दिले आहेत. मात्र यातील एक पर्याय चुकीचा आहे, तो कोणता ?

(1) संकेतार्थ क्रियापद – वाक्यातील क्रियापदावरून अट असलेला अर्थ निघतो.

(2) विध्यर्थ क्रियापद – क्रियापदाच्या रूपावरून इच्छेचा बोध होतो.

(3) आज्ञार्थ क्रियापद – क्रियापदाच्या रूपावरून द्वित्वाचा बोध होतो.

(4) स्वार्थी क्रियापद – केवळ काळाचा बोध होतो.

---

34. पर्यायी उत्तरांतील कोणत्या वाक्यात क्रियाविशेषणाचा उपयोग केला आहे ?

(1) मी ते काम करून टाकेन. (2) मी येथून जाऊन येत आहे.

(3) मी परीक्षा उत्तीर्ण होणारच. (4) मी बाजारातून आंबे आणले.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

35. विसंगत जोडी कोणती ?

गट क्र. 1	गट क्र. 2
(अ) यश मिळो, की न मिळो आम्ही प्रयत्न करणार.	(इ) स्वरूपदर्शक उभयान्वयी अव्यय
(ब) लो. टिळक म्हणत, की स्वराज्य हा माझा जन्मसिद्ध हक्क आहे.	(ई) विकल्पबोधक उभयान्वयी अव्यय
(क) तो इतका खेळला, की त्याचे अंग दुखू लागले.	(उ) न्यूनत्वबोधक उभयान्वयी अव्यय
(ड) माझा पहिला नंबर आला, की मी पेढे वाटीन.	(ऊ) परिणाम बोधक उभयान्वयी अव्यय

पर्यायी उत्तरे

(1) (अ) - (ई) (2) (ब) - (इ) (3) (क) - (ऊ) (4) (ड) - (उ)

36. वाक्यातील शब्दयोगी अव्ययाचा प्रकार कोणता ?
'प्रवाशांकरिता मोनोरेल सुरु झाली.'
(1) हेतुवाचक (2) संबंधवाचक (3) साहचर्यवाचक (4) करणवाचक

37. दिलेल्या पर्यायांतून देशी शब्द ओळखा.
(1) पुष्प (2) जल (3) कमल (4) धोंडा

38. वाक्याचा प्रकार ओळखा.
'सचिन जेव्हा चौकार मारतो, तेव्हा प्रेक्षक टाळ्या वाजवतात.'
(1) संकेतार्थी वाक्य (2) विधानार्थी वाक्य (3) संयुक्त वाक्य (4) मिश्र वाक्य

39. दिलेल्या वाक्यांपासून उद्देश्यबोधक मिश्रवाक्य बनवा.
'म. फुले समाजसुधारक होते. सनातन्यांनी त्यांना विरोध केला.'
(1) समाजसुधारक म. फुल्यांना सनातन्यांनी विरोध केला.
(2) म. फुले समाजसुधारक असल्याने सनातन्यांचा विरोध झाला.
(3) म. फुले समाजसुधारक होते म्हणून सनातन्यांनी त्यांना विरोध केला.
(4) समाजसुधारकांना विरोध करणाऱ्या सनातन्यांनी म. फुले यांना विरोध केला.

40. पुढील वाक्यातील क्रियापदाचा प्रकार ओळखा.
'मी फंदात पडलो.'
(1) सकर्मक (2) अकर्मक (3) द्विकर्मक (4) उभयविध

41. पुढील केवलप्रयोगी अव्ययाचा प्रकार कोणता ?
'ठीक'
(1) मौनदर्शक (2) तिरस्कारदर्शक (3) विरोधदर्शक (4) संमतिदर्शक

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

42. वाक्प्रचाराचा योग्य अर्थ सांगा.

'चुरमुरे खात बसणे'

(1) चिंताग्रस्त होणे (2) खजील होणे (3) मन खिन्न होणे (4) फराळ करणे

---

43. दिलेल्या वाक्याचे विधानार्थी वाक्यात रूपांतर करा.

'केवढा विशाल सागर आहे हा!'

(1) सागर हा विशाल असतो. (2) सागर विशाल आहे.

(3) खूप विशाल सागर आहे हा. (4) हा सागर खूप विशाल आहे.

---

44. खालील पर्यायी उत्तरांतील अनुकरणवाचक अभ्यस्त शब्द कोणता ?

(1) झाडबीड (2) किरकिर (3) उरलासुरला (4) अर्धामुर्धा

---

45. वाक्याचा प्रकार ओळखा.

'मुला तुझे कल्याण होवो.

(1) आज्ञार्थी (2) उद्गारार्थी (3) विधानार्थी (4) होकारार्थी

प्रश्न संख्या 46 ते 50 साठी उतारा :

जागतिक वसाहतवादाच्या संदर्भात दोन कालखंड कल्पिले आहेत : 1450 ते 1800 आणि 1800 ते 1945. पहिल्या कालखंडात वसाहतींकडे व्यापार–व्यवहार करता येतील अशी ठिकाणे म्हणून पाहिले जात असे; बाजारपेठा म्हणून पाहिले जात नसे. वसाहतवाद म्हणजे राजकीय सत्ता आणि वसाहतीकरण. औद्योगिक क्रांतीनंतर दुसऱ्या अवस्थेला प्रारंभ झाला. त्या वेळी कच्च्या मालाची अतिशय गरज निर्माण झाली होती. दुसऱ्या कालखंडात शोषण तीव्र झाले होते. वसाहतींकडे कच्च्या मालाच्या पुरवठ्यासाठी पाहिले जात असे, त्याचप्रमाणे पक्क्या उत्पादनाच्या विक्रीसाठी बाजारपेठ म्हणूनही पाहिले जात असे.

वसाहतवादाचा वसाहतींच्या आर्थिक व्यवस्थेवर, राजकीय व्यवस्थेवर आणि संस्कृतीवर गडद परिणाम झाला असे वसाहतवादाचा विचार करणाऱ्या बहुतेक विचारवंतांनी मान्य केलेले आहे. वसाहतवादामुळे वसाहतींचा काही लाभही झालेला आहे असेही काही विचारवंतांनी म्हटलेले आहे. तथापि वसाहतवादी राष्ट्रांनी वसाहतींचे केलेले शोषण कुणालाही नाकारता आलेले नाही. उदाहरणार्थ, 1600 ते 1800 या काळात दक्षिण अमेरिकेतील स्पॅनिश वसाहतींतून स्पेनने 185 टन सोने आणि 22000 टन चांदी मायदेशी पाठवली. ब्रिटीशांनी पहिल्या पन्नास वर्षांतच हिंदुस्थानातून दहा कोटी पौंडांची लूट केली, असे म्हटले जाते. औद्योगिक क्रांतीनंतर कच्च्या मालाची अधिकाधिक गरज भासू लागली, तसतसे वसाहतींचे शोषण वाढत गेले. वसाहतींमध्ये औद्योगिकीकरण होऊ नये अशा प्रकारचे धोरण आखले गेले. एक तर अशा उद्योगधंद्यामुळे मायदेशातील उत्पादनांशी स्पर्धा निर्माण झाली असती, आणि कच्च्या मालाच्या उत्पादनाकडे वळवलेले श्रमिक पक्क्या उत्पादनासाठी वापरले गेले असते. वसाहतींमध्ये उद्योग स्थापन करण्याच्या दृष्टीने मारक असे धोरण होतेच, त्याचबरोबर मुक्त व्यापाराचे धोरण असल्यामुळे युरोपीय उत्पादनाला प्रोत्साहन देणारे होते. एकीकडे आफ्रिकेतील उत्पादनाच्या आयातीवर बंदी असताना दुसरीकडे स्वस्त युरोपीय वस्तूंनी बाजारपेठ भरून टाकण्यात आणि स्थानिक उद्योगधंदे नष्ट करून टाकण्यात कसलेही सोयरसुतक नव्हते, 'गुलामगिरी' अथवा 'वेठबिगारी' हे वसाहतवादाचे एक वैशिष्ट्य होते.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

46. वसाहतवाद म्हणजे काय ?

(1) राजकीय सत्ता आणि वसाहतीकरण
(2) उद्योग उभारणी
(3) खाजगीकरण व उदारीकरण
(4) साम्राज्य वाढविणे

47. उताऱ्यास योग्य शीर्षक द्या.

(1) अमेरिकन वसाहतवाद
(2) वसाहती आणि उद्योग
(3) वसाहतवादाची स्वरुपवैशिष्ट्ये
(4) औद्योगिक क्रांती

48. वसाहतवादाच्या दुसऱ्या कालखंडाचे वैशिष्ट्य कोणते ?

(1) तीव्र स्पर्धा
(2) तीव्र शोषण
(3) तीव्र संघर्ष
(4) जागतिकीकरण

49. वसाहतींचे शोषण का वाढले ?

(1) राष्ट्रांच्या गरीबीमुळे
(2) कच्च्या मालाच्या गरजेपोटी
(3) विकासाच्या दडपणातून
(4) जनतेच्या अज्ञानामुळे

50. वसाहतवादाचे वैशिष्ट्य कोणते ?

(1) स्थानिक उद्योगांना प्रोत्साहन
(2) उद्योग स्वातंत्र्य
(3) जाती निर्मूलन
(4) गुलामगिरी

51. Which of the following alternatives is the **correct** passive form of the given sentence ?

The little girl gave the Prince a bag of seeds.

(a) The little girl was given a bag of seeds to the Prince.
(b) The Prince was given a bag of seeds by the little girl.
(c) A bag of seeds was given to the Prince by the little girl.
(d) The Prince gave the little girl a bag of seeds.

Answer options :

(1) (a) and (b) only
(2) (b) and (c) only
(3) (c) and (d) only
(4) (a) and (d) only

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

52. Pick out the **correct** sentence in which the clause **underlined** is replaced correctly.

The umbrella which has a broken handle is mine.

(a) The umbrella with a broken handle is mine.

(b) The umbrella whose handle is broken is mine.

(c) A broken handle umbrella is mine.

(d) The umbrella's handle broken is mine.

Answer options :

(1) (a) only (2) (b) only

(3) (c) and (d) only (4) (c) only

---

53. Fill in the blank with the correct alternative :

'We can harbour no ________ and thats important today to remember'.

(1) illusions (2) allusions (3) collision (4) illusiveness

---

54. Identify the meaning of the **underlined** part from the list given below.

There is no cut and dried formula for success in life.

(1) agressive formula (2) ready-made formula

(3) easy formula (4) cut and short formula

---

55. Arrange the words in **correct** order :

Everything	she	knows	in the village
A	B	C	D

(a) A D C B (b) B C D A (c) B C A D (d) D A B C

Answer options :

(1) (a) and (d) only (2) (b) only

(3) (c) only (4) (d) only

---

56. The bohemian king having them under his thumb compelled them to go at his pace.

(1) saying no all the time (2) completely under some one's control

(3) getting victory all the time (4) None of these

---

57. Identify the **underlined** clause.

The watch which has a golden chain is mine"

(1) Noun clause (2) Adverb clause

(3) Adjective clause (4) Declarative clause

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

58. Identify the type of pronoun in the following sentence.
Akbar punished himself.
(a) demonstrative (b) relative (c) reflexive (d) emphatic
Answer options :
(1) (a) and (c) only (2) (b) only
(3) (c) only (4) (c) and (d) only

59. After the movie was over, we went out for tea, the **underlined** clause is ________
(1) Noun clause (2) Adverb clause
(3) Adjective clause (4) None of these

60. Choose the **correct** meaning of the **underlined** idiom.
A fair weather friend will never stand by you in difficulty.
(1) a good looking friend (2) a selfish friend
(3) a good natured friend (4) a courageous friend

61. Identify the **correct** meaning of the word **underlined** in the given context.
He bowed down to the idol in the temple.
(a) to bend down (b) to express thanks
(c) to curve down (d) none of the above
Answer options :
(1) (a) only (2) (b) and (c) only
(3) (d) only (4) (c) only

62. Choose the **correct** word in place of the **underlined** part in the sentence.
Every Indian citizen living in India must regard himself as inseparable part of India.
(1) pros and cons (2) part and parcel (3) heart and soul (4) kith and kin

63. Pick out the sentence which has been written in the past perfect continuous tense.
(a) We had been singing a song. (b) We had sung a song.
(c) We have been singing a song. (d) We had been sung a song.
Answer options :
(1) (a) only (2) (b) only (3) (c) only (4) (b) and (d) only

64. Insert the appropriate punctuation marks in the following sentence.
I woke up [ ] I got out of bed [ ]
(a) (;), (.) (b) (:), (.) (c) (,), (!) (d) (!), (.)
Answer options :
(1) (a) only (2) (b) only
(3) (a) and (c) only (4) (b) and (d) only

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

65. Identify the odd pair(s) from the following :

(a) begin - raise (b) comfort - relief

(c) beautiful - handsome (d) cheap - chief

Answer options :

(1) (a) only (2) (b) and (c) only

(3) (a) and (d) only (4) (c) only

---

66. Choose the **correct** indirect narration of the following.

Dhiraj said, "Let's finish our homework".

(1) Dhiraj said that they will finish their homework.

(2) Dhiraj proposed that they should finish their homework.

(3) Dhiraj suggested that we should finish our homework.

(4) Dhiraj said finish their homework.

---

67. Choose the adjective form of the word 'CENSOR'.

(1) Censoring (2) Censorial (3) to censor (4) Censorship

---

68. The word **bureaucracy** means :

(a) Government by the rich (b) Government by the nobles

(c) Government by the officials (d) Government by the learned people

Answer options :

(1) (a) only (2) (c) only

(3) (a) and (b) only (4) (b) and (d) only

---

69. Identify the mood of the following sentence.

"God bless you !"

(1) Subjective (2) Imperative. (3) Indicative (4) None of these

---

70. Select the most appropriate word to complete the sentence meaningfully.

A mother feels __________ for her baby.

(a) affection (b) fondness (c) attachment (d) esteem

Answer options :

(1) (a) and (b) only (2) (a) only

(3) (d) only (4) (a), (b) and (c) only

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

71. Mohan has experienced changes in fortune in his business.
Replace the **underlined** part by choosing the **correct idiom** given below.
(1) The ins and outs (2) Ups and downs (3) Ranks and Files (4) Fits and starts

---

72. What type of noun is the **underlined** word ?
His sight is keen.
(a) common (b) abstract (c) material (d) collective
Answer options :
(1) (a) only (2) (d) only
(3) (b) only (4) (d) and (c) only

---

73. Choose the **correct** meaning for the idiomatic expression.
To paint the town red.
(1) To cause an uproar by noisy Merry Making
(2) To preach communism all over the town
(3) To colour the town with red paint
(4) To eat 'Pan' and spit all over the place

---

74. Identify the type of clause **underlined** in the following sentence.
Even if I fail. I shall not give up hope.
(1) Adverb clause of reason (2) Adverb clause of result
(3) Adverb clause of condition (4) Adverb clause of concession

---

75. Which of the given alternatives can be used as a suffix to form the noun of the given word **inspire** ?
(a) _ation (b) _ion (c) _ing (d) _r
Answer options :
(1) (a) only (2) (b) only
(3) (c) only (4) (a) and (d) only

---

76. Identify the type of sentence given below.
Though Tuntun was fat, she danced well.
(1) Simple sentence (2) Compound sentence
(3) Complex sentence (4) Complex compound sentence

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

77. Spot the error in the following sentence.

A man (a) knock down here (b) by bus (c) yesterday (d)

Answer options :

(1) (a) only (2) (b) only (3) (c) and (d) only (4) No error

---

78. Identify the word(s) spelt correctly.

(a) belive (b) achieve (c) diseaze (d) believe

Answer Options :

(1) (a) only (2) (b) and (d) only
(3) (a) and (c) only (4) (a), (b) and (c) only

---

79. Choose the idiom which is nearest in meaning to the word **underlined**.

Shri Bhagatsingh was a patriot completely.

(1) out and out (2) by the by (3) by and by (4) over and above

---

80. Choose the word synonymous to the italicized part.

I wrote to him as *lately* as last week.

(a) immediately (b) early (c) recently (d) late

Answer options :

(1) (a) and (c) only (2) (b) only
(3) (c) only (4) (d) only

---

81. Identify the misspelt word(s) from the following :

(a) repetition (b) plesant (c) permanant (d) interesting

Answer Options :

(1) (a) only (2) (a) and (b) only
(3) (b) and (c) only (4) (b), (c) and (d) only

---

82. The word 'man' has the following meanings :

(a) The human species (b) Males of the human species
(c) Adult males of the human species

Answer options :

(1) All (a), (b), (c) are wrong (2) Only (a) and (b) are correct
(3) All (a), (b), (c) are correct (4) Only (c) and (b) are correct

---

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

83. Choose an appropriate question - tag to the following sentence.
Give me the book.
(1) Give me the book, wont you ?
(2) Give me the book, will you ?
(3) Give me the book, don't you ?
(4) Give me the book, did you ?

---

84. Which one of the following sentences is grammatically unacceptable.
(a) He saw Sachin two weeks ago. (b) We have played yesterday.
(c) He often met me in a college. (d) He used to swim every morning.
Answer options :
(1) (a) only (2) (b) only (3) (a) and (c) only (4) (d) only

---

85. Identify the **correct** form of the sentence joined by "hardly – when" from the following.
Gulliver lay down on the grass. Soon he fell asleep.
(1) Hardly Gulliver lay down on the grass, he fell asleep.
(2) Hardly had Gulliver lain down on the grass when he fell asleep.
(3) Hardly when Gulliver lain down on the grass he fell asleep.
(4) Hardly did Gulliver lain down on the grass when he fell asleep.

---

86. Identify the **correct** sentence in its grammatical order.
(1) India will win the match definitely.
(2) India definitely will win the match.
(3) India will definitely win the match.
(4) Definitely India will win the match.

---

87. Identify the **incorrect** sentence(s) from the following.
(a) Dhira polishes shoes (b) The cow is giving milk everyday
(c) I study everyday (d) The sun rises in the east
Answer options :
(1) (a) only (2) (b) only
(3) (a) and (c) only (4) (d) only

---

88. Which of the following gives the correct meaning of the **underlined** phrase.
This part is not <u>a bed of roses.</u>
(1) quite well (2) easy and comfortable
(3) happy and joyful (4) rich and comfortable

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

89. Identify the type of mood expressed in the following sentence.

I wish I knew his name.

(a) unreal fact (b) improbability (c) entreaty (d) statement

Answer options :

(1) (a) only (2) (b) and (c) only (3) (c) only (4) (b) and (d) only

---

90. Pick out the wrong sentence.

(a) Mumbai is one of the richest towns in India.

(b) Mumbai is richer than most other towns in India.

(c) Very few towns in India are as rich as Mumbai.

(d) No other town in India is as rich as Mumbai.

Answer options :

(1) (a) and (c) only (2) (b) only

(3) (d) only (4) (b) and (c) only

---

91. What is the adjective form of the given verb ?

<u>educate</u>

(a) education (b) educative (c) educational (d) educable

Answer options :

(1) (b) and (d) only (2) (b) and (c) only

(3) (c) and (d) only (4) (b), (c) and (d) only

---

92. What is the meaning of the **underlined** phrase ?

The horse <u>made the bee - line</u> for home.

(1) stood in a queue in front of home

(2) moved swiftly like a bee

(3) went directly towards

(4) went zigzag like a bee.

---

93. Sonu is sitting __________ the fire.

Complete the sentence choosing the **correct** word from the following.

(a) besides (b) beside (c) from (d) with

Answer options :

(1) (a) only (2) (b) only

(3) (b) and (d) only (4) (c) only

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

94. Complete the sentence choosing the **correct** word.

It is a very spacious _________ for constructing a nursing home.

(a) site (b) cite (c) sight (d) saite

Answer options :

(1) (a) only (2) (b) only

(3) (c) only (4) (a) and (d) only

---

95. Complete the following sentence choosing the **correct** preposition.

Mary has been ill _________ yesterday morning.

(a) since (b) from (c) for (d) by

Answer options :

(1) (a) only (2) (a) and (b) only

(3) (c) and (d) only (4) (b) only

Read the following passage carefully and answer the questions given below.

One day, the king came to the court and began attending to the routine matters people had brought to him. He happened to be in a bad mood that day. Just then, a messenger arrived out of breath, with a message that the queen wanted to see the king in her palace. The king **rose** immediately and all the courtiers respectfully got to their feet. The jester however remained seated unaware that the king was departing. He belatedly got to his feet but while doing so, he was noticed by the king who perceived his behaviour as an insult. He ordered the jester to leave his kingdom with immediate effect and not set foot on its soil under penalty of death. The courtiers were upset and protested. The jester was amusing and well liked. But the jester obeyed the king's commands and left the palace **promptly.** Several months passed after the king had ordered the jester to leave his court. The king's anger has **subsided.** He decided to invite the jester to return to his court. Messengers were sent to neighbouring kingdoms to search for the jester and bring him before the king.

However, the very next day, when the king was standing in one of the palace balconies, he saw a horse carriage pass outside the palace. He glanced at the carriage out of curiosity and spied the jester sitting inside. The carriage was stopped. The king asked the jester angrily, "Why have you come back to the kingdom without my permission ?" "Your Majesty", the jester replied politely, "I left for China the day you drove me out your court. I returned only after I had covered the floor of my carriage with the soil of the neighbouring country. I have thus not set my foot on your soil. "The king found the jester's answer **pleasing.** He smiled and asked him to come to court from the next morning.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

96. The jester remained seated while the king was leaving because ________
(a) to get the king's attention.
(b) he didn't realise that the king was leaving.
(c) to show the king that leaving early was insulting to those who had come to the court.
(d) he was distracted by the queen's messenger.
Answer options :
(1) both (a) and (d) only (2) both (a) and (b) only
(3) both (b) and (c) only (4) (b) only

97. Choose the word which is most similar in meaning to the word **underlined** as used in the passage.
SPIED
(1) Watched (2) Stared (3) Gazed (4) Noticed

98. Which of the following statements are **TRUE** in the context of passage ?
(a) The king was stubborn and never listened to his courtier's advice.
(b) The jester was quick witted and had many friends.
(c) The jester did not return to the court till the king requested him to.
(d) The king's messengers did not try to find the jester.
Answer options :
(1) (a) only (2) both (a) and (b) only
(3) both (c) and (d) only (4) (d) only

99. The king left the court suddenly one day because ________
(a) he was bored as the work was routine.
(b) he realised that he had forgotten to meet queen that day.
(c) he was upset that day.
(d) he was angry as the jester did not pay him due respect.
Answer options :
(1) (a) and (c) only (2) (b) only
(3) (d) only (4) (b), (c) and (d) only

100. Choose the word which is most opposite in meaning to the word given below as used in the passage.
Promptly
(1) Unwillingly (2) immediately (3) sorrowfully (4) lately

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

101. लंडन ऑलिंपिक 2012 मध्ये भारतीय खेळाडूंनी किती 'रजत पदके' पटकावली ?

(1) एक (2) दोन (3) तीन (4) पाच

In the London Olympics 2012, how many 'silver medals' were won by the Indian players ?

(1) One (2) Two (3) Three (4) Five

---

102. एच. आय.व्ही. एड्स संदर्भात पुढीलपैकी कोणता कार्यक्रम जानेवारी 2013 पासून महाराष्ट्रात आकाशवाणी (AIR) वरून प्रसारित केला जात आहे ?

(1) बबलीचे बोल (2) किती दूर किती जवळ

(3) अंतरीचे बोल (4) यापैकी नाही

Which of the following programmes related to HIV-AIDS is being broadcast from January 2013 in Maharashtra on All India Radio (AIR) for awakening the people ?

(1) Bubliche Bol (2) Kiti Door Kiti Jawal

(3) Antariche Bol (4) None of these

---

103. महाराष्ट्र शासनाचा कवी केशवसुत पुरस्कार 2010-11 हा ________ यांना 'आवाज नष्ट होत नाही' या पुस्तकासाठी देण्यात आला आहे.

(1) अनिल कांबळी (2) अशोक डांगे

(3) गणेश विसपुते (4) विलास सारंग

Maharashtra Government's 'Kavi Keshavsut' Award 2010-11 was given to ________ for his book named 'Awaj Nashta Hot Nahi'.

(1) Anil Kambali (2) Ashok Dange

(3) Ganesh - Vispute (4) Vilas Sarang

---

104. पुढील विधानांचे अवलोकन करा व योग्य पर्यायाची निवड करा.

(I) 'गुटखा' बंदी करणारे भारतातील पहिले राज्य केरळ आहे.

(II) 'गुटखा व पान मसाला' यावर बंदी आणणारे भारतातील पहिले राज्य महाराष्ट्र आहे.

पर्यायी उत्तरे

(1) फक्त (I) बरोबर आहे. (2) फक्त (II) बरोबर आहे.

(3) (I) व (II) बरोबर आहे. (4) (I) व (II) चूक

Consider the following statements and choose the correct alternative :

(I) Kerala is the first state in India to ban 'Gutka' (a Tabacco product).

(II) Maharashtra is the first state in India to ban both 'Gutka and Pan masala'.

Answer options :

(1) Only (I) true (2) Only (II) true

(3) Both (I) and (II) true (4) Both (I) and (II) false

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

105. 'एकलव्य निवासी पब्लिक स्कूल' ही योजना कोणत्या घटकासाठी सुरू करण्यात आली आहे ?

(1) अनुसूचित जातीच्या मुलांना इंग्रजी माध्यमाचे शिक्षण
(2) आदिवासी मुलांना मराठी माध्यमाचे शिक्षण
(3) आदिवासी मुलांना इंग्रजी माध्यमाचे शिक्षण
(4) आदिवासी मुलांना त्यांच्या बोली भाषेतून शिक्षण

'Eklavya Residential Public School' scheme has been started for ________.

(1) Education in English medium to the scheduled caste students
(2) Education in Marathi medium to the Tribal students
(3) Education in English medium to the Tribal students
(4) Education in their respective dialect to the Tribal students

---

106. 'संयुक्त राष्ट्र औद्योगिक विकास संघटना' या संस्थेच्या संदर्भात पुढील विधानांचे अवलोकन करावे.

(I) 'संयुक्त राष्ट्र औद्योगिक विकास संघटना' विकसित देशांना त्यांच्या औद्योगिक धोरणाबद्दल सल्ला देण्याचे काम करते.
(II) 'संयुक्त राष्ट्र औद्योगिक विकास संघटना' ही संस्था विकसनशील व अविकसित देशांना त्यांच्या औद्योगिक धोरणाबद्दल सल्ला देण्याचे काम करते.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहेत ?

(1) फक्त (I) (2) फक्त (II)
(3) (I) व (II) दोन्ही (4) दोन्ही पैकी एकही नाही.

'United Nations Industrial Development Organisation' (UNIDO) is an organization for ?

(I) UNIDO provides advice to the developed countries on all aspects of industrial policy.
(II) UNIDO provides advice on all aspects of industrial policy to the developing and underdeveloped countries.

Which of the following alternative is are correct ?

(1) (I) only (2) (II) only
(3) Both (I) and (II) (4) Neither of the two

---

107. सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेतंर्गत अन्न व नागरी पुरवठा विभाग, महाराष्ट्र राज्य यांचे मार्फत प्रत्येक महिन्याची ________ तारीख '________' म्हणून पाळण्यात येते.

(1) 7, 'अन्न दिन' (2) 10, 'अन्न दिन'
(3) 7, 'साखर दिन' (4) 10, 'साखर दिन'

In the state of Maharashtra the ________ th of every month is celebrated as '________' by the food and Civil Supply Department.

(1) 7, 'Food Day' (2) 10, 'Food Day'
(3) 7, 'Sugar Day' (4) 10, 'Sugar Day'

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

108. पुढीलपैकी कोणत्या रोगासाठी देणात येणाऱ्या 'लिट्रोझोल' या रोग प्रतिबंधक औषधावर ऑक्टोबर 2011 मध्ये बंदी घालण्यात आली ?

(1) कर्करोग (2) क्षयरोग (3) एड्स (4) सार्स

The 'Litrozole' drug banned in October 2011 was prescribed for which of the following diseases ?

(1) Cancer (2) T.B. (3) AIDS (4) SAARS

---

109. केन्द्र शासनाने 'बालकाला मोफत व सक्तीचे शिक्षण हक्क / अधिकार' कायदा कोणत्या साली लागू केला ?

(1) 2011 (2) 2010 (3) 2008 (4) 2009

Since when is the Central Government implementing the Child's Free and Compulsory Education Right Act ?

(1) 2011 (2) 2010 (3) 2008 (4) 2009

---

110. पहिली महिला विज्ञान काँग्रेस जानेवारी 2012 मध्ये कोठे पार पडली ?

(1) थिरूवनंतपुरम (2) दिल्ली

(3) भुवनेश्वर (4) कोलकाता

In January, 2012 where was the first women science congress organised ?

(1) Thiruvananthapuram (2) Delhi

(3) Bhubaneshwar (4) Kolkata

---

111. महाराष्ट्र राज्याचे ग्राम विकास मंत्री जयंत पाटील यांचे __________ म्हणून नामांकन झालेले आहे.

(1) आयकॉन ऑफ रूरल इंडिया (2) द आयर्न मॅन ऑफ रूरल इंडिया

(3) आर्किटेक्ट ऑफ रूरल इंडिया (4) यापैकी नाही

Jayant Patil, Rural Development Minister of Maharashtra state is nominated as __________.

(1) Icon of Rural India (2) The Iron Man of Rural India

(3) Architect of Rural India (4) None of these

---

112. दिनांक 15 ऑक्टोबर 2012 रोजी ची इब्सा शिखर परिषद कोठे पार पडली ?

(1) ब्राझील (2) भारत (3) दक्षिण आफ्रिका (4) जपान

Where was the IBSA Summit held on 15th October 2012 ?

(1) Brazil (2) India (3) South Africa (4) Japan

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

113. महाराष्ट्र शासनाकडून देण्यात येणाऱ्या 'विंदा करंदीकर' जीवन गौरव पुरस्काराबाबत दिलेल्या विधानांचे अवलोकन करा व योग्य पर्यायाची निवड करा.

(I) मराठी वाङ्मय क्षेत्रात मोलाचे कार्य व भरीव योगदान देणाऱ्या साहित्यिकांना हा पुरस्कार दिला जातो.

(II) या पुरस्काराची राशी ₹ 5,00,000 आहे.

पर्यायी उत्तरे

(1) फक्त (I) बरोबर (2) फक्त (II) बरोबर

(3) (I) व (II) दोन्ही बरोबर (4) दोन्ही बरोबर नाहीत.

With reference to 'Vinda Karandikar Life Time Achievement Award' of the Government of Maharashtra, consider the following statements and choose the correct alternative.

(I) This Award is given to those literary persons whose work in literature is most valuable and constructive.

(II) The sum of award is ₹ 5,00,000/-

Answer options :

(1) Only Statement (I) is True (2) Only Statement (II) is True

(3) Both the Statements are True (4) Both are false

---

114. ऑक्टोबर 2011 मध्ये भारताने विकसित केलेल्या जगातील सर्वात स्वस्त 'टॅबलेट संगणक आकाश' ची किंमत __________ निर्धारित केली होती.

(1) ₹ 2000/- (2) ₹ 1555/- (3) ₹ 1236/- (4) ₹ 2276/-

The cost at the time of launching of the world's cheapest 'Tablet Computer Akash' developed by India in October 2011 was __________.

(1) ₹ 2000/- (2) ₹ 1555/- (3) ₹ 1236/- (4) ₹ 2276/-

---

115. महाराष्ट्रात 'स्वतंत्र घरकुल योजनेस' आता कोणत्या नव्या नावाने ओळखले जाते ?

(1) दलित वस्ती सुधार योजना (2) इंदिरा आवास योजना

(3) रमाई निवास योजना (4) यापैकी नाही

What is the new name of the scheme 'Swatantra Gharkul Yojana' in Maharashtra ?

(1) Dalit Vasti Sudhar Yojana (2) Indira Aawas Yojana

(3) Ramai Niwas Yojana (4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

116. महाराष्ट्र शासनाकडून देण्यात येणारा राज्यशास्त्र व समाजशास्त्राशी संबंधित डॉ. आंबेडकर पुरस्कार 2010-11 नरेन्द्र दाभोळकर यांना कोणत्या पुस्तकासाठी देण्यात आला ?

(1) तिमिरातून तेजाकडे

(2) बखर भारतीय प्राप्तीकरांची

(3) बळीचे राज्य येणार आहे

(4) दारिद्र्याची संकल्पना आणि निवारण

For which book Dr. Narendra Dabholkar won 'Dr. Ambedkar, award 2010-11' related to polity and sociology sponsored by the Government of Maharashtra ?

(1) Timiratun Tejakade

(2) Bakhar Bhartiya Praptikarachi

(3) Baliche Rajya Yenar Aahe

(4) Daridrayachi Sankalpana aani Niwaran

---

117. 'ऑस्ट्रेलियन ओपन 2012' महिला एकेरी मधील विजेती खेळाडू कोण ?

(1) मारिया शारापोवा (2) व्हिक्टोरिया अजरिंका

(3) वीरा ज्वोनारेवा (4) स्वेत्लाना कुजनेत्सोवा

Who is the winner of 'Australian Open 2012 Womens Singles Championship' ?

(1) Maria Sharapova (2) Victoria Azerinka

(3) Veera Jvonareva (4) Swetlana Kujentsova

---

118. 2011 च्या भारताच्या जनगणनेनुसार भारतातील महिला साक्षरता दर किती आहे ?

(1) 65.46% (2) 74.04% (3) 67.40% (4) 66.08%

With reference to Census of India 2011 what is the literacy rate of women in India ?

(1) 65.46% (2) 74.04% (3) 67.40% (4) 66.08%

---

119. पुढीलपैकी कोणत्या मराठी साहित्यिकाचा जन्म दिवस 'मराठी भाषा दिन' म्हणून शासकीय स्तरावर साजरा करण्यास नुकतीच सुरुवात झाली आहे ?

(1) शाहीर विठ्ठल उमप (2) कविश्रेष्ठ कुसुमाग्रज

(3) गोविंदाग्रज (4) विंदा करंदीकर

Whose birth anniversary the Maharashtra Government has recently started celebrating as Marathi Language Day ?

(1) Shahir Vitthal Umap (2) Kavishreshtha Kusumagraj

(3) Govindagraj (4) Vinda Karandikar

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

120. आय.सी.सी क्रिकेटर ऑफ द ईयर '2012' पुरस्कार कोणत्या खेळाडूला मिळाला आहे ?

(1) कुमार संगकारा (2) विराट कोहली

(3) हाशिम आमला (4) ॲलिस्टर कुक

Who has been honoured with the I.C.C. cricketer of the year award - 2012 ?

(1) Kumar Sangakara (2) Virat Kohali

(3) Hashim Amla (4) Alister Cook

---

121. महाराष्ट्राच्या ईशान्य सिमेलगत __________ टेकड्या पसरल्या आहेत.

(1) दरेकसा (2) चिरोली (3) गाविलगड (4) भामरागड

__________ hills are lying along the north eastern border of Maharashtra.

(1) Darekasa (2) Chiroli (3) Gavilgad (4) Bhamragad

---

122. खालीलपैकी कोणत्या राज्यातून महाराष्ट्रात मोठ्या प्रमाणावर स्थलांतर होते ?

(a) उत्तर प्रदेश व बिहार

(b) आंध्र प्रदेश व केरळ

(c) मध्य प्रदेश व पंजाब

(d) गुजरात व हरियाणा

पर्यायी उत्तरे

(1) फक्त (a) (2) (a), (b) व (d)

(3) (a) व (c) (4) (a) व (d)

From which of the following states maximum migration takes place ?

(a) Uttar Pradesh and Bihar

(b) Andhra Pradesh and Kerala

(c) Madhya Pradesh and Punjab

(d) Gujarat and Haryana

Answer Options

(1) only (a) (2) (a), (b) and (d)

(3) (a) and (c) (4) (a) and (d)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

123. उन्हाळ्याच्या शेवटी पडणारा अंबेसरी पर्जन्य महाराष्ट्राच्या __________ प्रदेशाशी निगडीत आहे.

(1) खानदेश-उत्तर महाराष्ट्र

(2) विदर्भ - पूर्व महाराष्ट्र

(3) घाटमाथा - पश्चिम महाराष्ट्र

(4) कोकण - दक्षिण महाराष्ट्र

Mangoshowers at the end of the summer are confined to __________ region of Maharashtra.

(1) Khandesh - North Maharashtra

(2) Vidarbha - East Maharashtra

(3) Ghatmatha - West Maharashtra

(4) Konkan - South Maharashtra

---

124. पुढील विधाने विचारात घ्या.

(A) औरंगाबाद महसूल विभागात सर्वात जास्त जिल्हे आहेत.

(B) अमरावती व पुणे विभागात जिल्ह्यांची संख्या समान आहे.

(C) कोकण व नागपूर विभागातील जिल्ह्यांची संख्या अमरावती व पुणे या विभागांपेक्षा जास्त आहे.

(D) नाशिक महसूल विभागात सगळ्यात कमी जिल्हे आहेत.

अचूक विधान/विधाने कोणती.

(1) फक्त (A) (2) (A) आणि (B)

(3) (A), (B) आणि (C) (4) सर्व

Consider the following statements :

(A) The maximum number of districts are in the Aurangabad Revenue division.

(B) The number of districts are equal in the divisions of Amravati and Pune.

(C) The number of districts of Konkan and Nagpur divisions are more than those of Amravati and Pune.

(D) Nashik Revenue division has the least number of districts.

Which is/are the correct statement/statements ?

(1) Only (A) (2) (A) and (B)

(3) (A), (B) and (C) (4) All

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

125. 'खलाटी' हा शब्द खालीलपैकी कशाशी संबंधित आहे?

(1) कोकण किनाऱ्यावरील वाळूचे दांडे

(2) कोकणचा पश्चिमेकडील सागर किनाऱ्यालगतचा सखल भाग

(3) कोकण किनाऱ्यावरील पुळण

(4) कोकणातील भाताचे शेत

What is the word 'Khalati' associated with ?

(1) Sand bars on Kokan coastal of land

(2) Western Coastal Plain area of Kokan

(3) Beach on Kokan coast

(4) Rice field in Kokan

---

126. जोड्या लावा :

	ठिकाण		सरासरी पर्जन्य (से.मी.)
(a)	मुंबई	(i)	400
(b)	रत्नागिरी	(ii)	200
(c)	सावंतवाडी	(iii)	260
(d)	अलिबाग	(iv)	180

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(2)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)

Match the following :

	Place		Average Rainfall (c.m.)
(a)	Mumbai	(i)	400
(b)	Ratnagiri	(ii)	200
(c)	Savantwadi	(iii)	260
(d)	Alibag	(iv)	180

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(2)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

127. मध्य व दक्षिण कोकण प्रदेशात लिंगगुणोत्तर तुलनेने जास्त आहे कारण :

(1) या प्रदेशात आदिवासी लोकसंख्या प्रभावी आहे.

(2) या प्रदेशात राहणारे लोक तुलनेने अशिक्षित आहेत.

(3) तुलनेने अधिक प्रमाणात पुरुष कार्यप्रवण लोकसंख्येच्या औद्योगिक क्षेत्राकडे बाह्यस्थलांतर झाले आहेत.

(4) या प्रदेशातील समाजजीवनावर सामान्यपणे महिलांचा प्रभाव आहे.

Central and Southern Konkan regions have relatively higher sex ratio because :

(1) These regions are dominated by tribal population.

(2) People inhabiting these regions are relatively illiterate.

(3) Relatively higher proportion of male working population has outmigrated towards industrial areas.

(4) The social life in these regions is generally female dominated.

---

128. खालील विधानांवर विचार करा.

(A) पर्जन्याचे प्रमाण पश्चिमेकडून मध्य महाराष्ट्राकडे कमी होत जाते.

(B) पर्जन्याचे प्रमाण पूर्वेकडून मध्य महाराष्ट्राकडे कमी होत जाते.

कोणते/कोणती विधान/विधाने अचूक आहेत ?

(1) फक्त (A) (2) फक्त (B)

(3) (A) व (B) दोन्ही (4) यापैकी नाही

Consider the following statements :

(A) The amount of rainfall decreases from West to the centre of Maharashtra.

(B) The amount of rainfall decreases from East to the centre of Maharashtra.

Which statement/statements is/are correct ?

(1) Only (A) (2) Only (B)

(3) Both (A) and (B) (4) None of these

---

129. पैनगंगा-वर्धा व वैनगंगा नद्यांच्या संगमानंतर तयार होणाऱ्या सामायिक नदी प्रवाहाला __________ म्हणतात.

(1) इंद्रावती (2) प्राणहिता (3) मांजरा (4) पूर्णा

After the confluence of Painganga - Wardha and Vainganga, the combined flow of river is known as __________.

(1) Indravati (2) Pranhita (3) Manjara (4) Purna

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

130. पूर्व विदर्भात विशेषत: चंद्रपूर व गडचिरोली जिल्ह्यात कमी अंतरावर लहान लहान वाड्या वसलेल्या आढळतात कारण :

(a) या भागात आदिवासी लोकांच्या वस्त्या आहेत.

(b) पर्जन्याचे प्रमाण या प्रदेशात जास्त आहे.

(c) भूजल पातळी कमी खोलीवर आहे.

(d) भातशेती करण्यासाठी भरपूर मजूर पुरवठा लागतो.

वरीलपैकी कोणते कारण किंवा कारणे बरोबर आहेत ?

(1) फक्त (a) (2) (a) व (b) (3) (c) व (d) (4) सर्व कारणे

In Eastern Vidharbha especially in Chandrapur and Gadchiroli districts small hamlets with little spacing are found because :

(a) In this region tribal settlements are found.

(b) This region is having high amount of rainfall.

(c) Ground water table is shallow.

(d) Rice cultivation requires intensive labour supply.

Which of the above reasons are correct ?

(1) Only (a) (2) (a) and (b) (3) (c) and (d) (4) All four

---

131. माहिती अधिकार कायदा, 2005 च्या परिशिष्ट II प्रमाणे, खालीलपैकी कोणती संस्था ही सतर्कता आणि सुरक्षिततेसाठी प्रस्थापित केलेली नाही ?

(1) केंद्रीय सचिवालयाचा संशोधन व अनुसंधान विभाग

(2) उड्डाण संशोधन केंद्र

(3) राष्ट्रीय संशोधन केंद्र

(4) महसूल सतर्कता संचलनालय

Which of the following is not an Intelligence and Security Organisation established by the Central Government as per schedule II of the Right to Information Act, 2005 ?

(1) Research Analysis wing of the Cabinet Secretariat

(2) Aviation Research Centre

(3) National Research Centre

(4) Directorate of Revenue Intelligence

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

132. माहिती अधिकार कायदयानुसार हेतूपुरस्सर माहिती देण्यास नकार देणे किंवा जाणून बुजून चुकीची किंवा अ
किंवा दिशाभूल करणारी माहिती दिल्यास काय दंड आहे?

(1) दहा हजार रुपये (2) पंचवीस हजार रुपये
(3) पन्नास हजार रुपये (4) एक लाख रुपये

What is the total penalty for malafidely denying the request for information or knowingly giving incorrect, incomplete or misleading information under the Right to Information Act ?

(1) Ten Thousand Rupees (2) Twenty Five Thousand Rupees
(3) Fifty Thousand Rupees (4) One Lakh/Lac Rupees

---

133. भारतातील कुठल्या राज्याने सर्वप्रथम यशस्वीरित्या राज्यस्तरावर माहिती अधिकाराचा कायदा करून तो अंमलात आणला?

(1) तामीळनाडू (2) महाराष्ट्र (3) कर्नाटक (4) आसाम

Which is the first state in India, to successfully enact the Right to Information Act, as a state legislation ?

(1) Tamilnadu (2) Maharashtra (3) Karnataka (4) Assam

---

134. माहितीचा अधिकार अधिनियम 2005 च्या कलम 7 नुसार मागितलेली माहिती जर एखाद्या व्यक्तीच्या व्यक्तिगत जीविताशी अथवा स्वातंत्र्याशी संबंधित असेल तर ती मागणी प्राप्त झाल्यापासून ________ तासांच्या कालावधीत पुरविण्याचे बंधनकारक आहे.

(1) 24 तास (2) 38 तास (3) 48 तास (4) 60 तास

As per section 7 of the Right to Information Act, 2005, if the information sought, is concerning life or liberty of a person, the same shall be provided within ________ hours of the receipt of the request.

(1) 24 Hours (2) 38 Hours (3) 48 Hours (4) 60 Hours

---

135. माहितीचा अधिकार अधिनियम, 2005 मधील खालीलपैकी कोणते कलम अधिनियमित केल्याच्या एकशे वीस दिवसांनी अंमलात आले?

(1) कलम - 3 (2) कलम - 4 (1) (3) कलम - 12 (4) कलम - 13

Which of the following Sections under the Right to Information Act, 2005 came into force on the one hundred and twentieth day of its enactment ?

(1) Section - 3 (2) Section - 4 (1) (3) Section - 12 (4) Section - 13

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

136. 1857 च्या संघर्षाच्या स्वरूपाबाबत कितीही मतभेद असले तरी हा केवळ लष्करी उठाव नव्हता. तो एक महान सामाजिक उद्रेक होता व त्यामुळे भारतीय समाजाच्या रचनेत अमूलाग्र बदल झाला असे कोणाला वाटते ?

(1) फिरोजशा मेहता (2) अशोक मेहता

(3) जयंत मेहता (4) अमीत मेहता

There could be many differences about the 1857 riots however this was not an Army's Riot alone, it was a great social explosion. Due to this Indian social structure was changed" who thought so ?

(1) Firozsha Mehata (2) Ashok Mehata

(3) Jayant Mehata (4) Amit Mehata

---

137. भारतातील विद्यार्थी वसतीगृहाचे आद्य जनक मानले जाणारे समाज सुधारक कोण होते ?

(a) महात्मा फुले

(b) छत्रपती शाहू महाराज

(c) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

(d) कर्मवीर भाऊराव पाटील

पर्यायी उत्तरे

(1) फक्त (b) व (d) (2) फक्त (c) व (d)

(3) फक्त (d) (4) फक्त (b)

Which social reformer was regarded as the Father of the Students Hostels in India ?

(a) Mahatma Phule

(b) Chhatrapati Shahu Maharaj

(c) Dr. Babasaheb Ambedkar

(d) Karmaveer Bhaurao Patil

Answer options

(1) Only (b) and (d) (2) Only (c) and (d)

(3) Only (d) (4) Only (b)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

138. ब्रिटिश शासनाकडे मवाळांनी कोणत्या मागण्या मागितल्या होत्या ?

(A) शेतसाऱ्यात वाढ करावी.

(B) सरकारने शेतकऱ्यांना कमी दराने कर्ज द्यावे.

(C) मिठावरील कर सरकारने वाढवावा.

(D) प्रचलित कर व्यवस्थेत बदल करावा.

पर्यायी उत्तरे

(1) (A) आणि (B) चूक (2) (B) आणि (C) बरोबर

(3) (C) आणि (A) चूक (4) (C) आणि (D) बरोबर

What were the demands of the Moderates to the British Government ?

(A) Enhance "Shetsara"

(B) Government should offer low interest loans to the farmers.

(C) Enhance tax on salt.

(D) To change the then prevailing tax system

Answer options

(1) (A) and (B) Wrong (2) (B) and (C) Right

(3) (C) and (A) Wrong (4) (C) and (D) Right

---

139. जोड्या लावा.

	समाज		तत्वज्ञान
(i)	ब्राम्हो समाज	(A)	विश्वबंधुत्वाची भावना
(ii)	आर्य समाज	(B)	परमेश्वर कोणताही ग्रंथ लिहीत नाही
(iii)	प्रार्थना समाज	(C)	एकेश्वरवाद
(iv)	थिऑसाफिकल सोसायटी	(D)	परमेश्वर अवतार घेत नाही.

पर्यायी उत्तरे

(1) (i) - (A), (ii) - (B), (iii) - (C), (iv) - (D)

(2) (i) - (C), (ii) - (D), (iii) - (B), (iv) - (A)

(3) (i) - (D), (ii) - (C), (iii) - (B), (iv) - (A)

(4) (i) - (B), (ii) - (A), (iii) - (D), (iv) - (C)

Match the following :

	Samaj		Philosophy
(i)	Brahmo Samaj	(A)	Universal brotherhood
(ii)	Arya Samaj	(B)	God does not write any book
(iii)	Prarthana Samaj	(C)	One God philosophy
(iv)	Theosophical Society	(D)	God does not incarnate

Answer options

(1) (i) - (A), (ii) - (B), (iii) - (C), (iv) - (D)

(2) (i) - (C), (ii) - (D), (iii) - (B), (iv) - (A)

(3) (i) - (D), (ii) - (C), (iii) - (B), (iv) - (A)

(4) (i) - (B), (ii) - (A), (iii) - (D), (iv) - (C)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

140. कोणता कायदा भारताचा 'प्रांतीय स्वायत्तता कायदा' म्हणून ओळखला जातो ?

(1) 1861 इंडियन हायकोर्ट ॲक्ट (2) 1909 मोर्ले-मिंटो सुधारणा कायदा

(3) 1919 मॉंटेग्यु – चेम्सफर्ड कायदा (4) 1935 चा कायदा

Which Act is called Provincial Autonomy Act of India ?

(1) 1861 Indian High Court Act (2) 1909 Morley - Minto Reforms Act

(3) 1919 Montagu Chelmsford Act (4) Law of 1935

---

141. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या जीवनातील घटनाक्रम लावा :

(1) बहिष्कृत हितकारणी सभा, महाड सत्याग्रह, काळाराम मंदिर सत्याग्रह, पुणे करार

(2) महाड सत्याग्रह, काळाराम मंदिर सत्याग्रह, बहिष्कृत हितकारणी सभा, पुणे करार

(3) बहिष्कृत हितकारणी सभा, काळाराम मंदिर सत्याग्रह, महाड सत्याग्रह, पुणे करार

(4) पुणे करार, महाड सत्याग्रह, बहिष्कृत हितकारणी सभा, काळाराम मंदिर सत्याग्रह

Arrange chronologically the following incidences in the life of Dr. Baba Saheb Ambedkar :

(1) Bahishkrit Hitkarni Sabha, Mahad Satyagrah, Kalaram Mandir Satyagrah, Poona Pact

(2) Mahad Satyagrah, Kalaram Mandir Satyagrah, Bahishkrit Hitkarni Sabha, Poona Pact

(3) Bahishkrit Hitkarni Sabha, Kalaram Mandir Satyagrah, Mahad Satyagrah, Poona Pact

(4) Poona Pact, Mahad Satyagrah, Bahishkrit Hitkarni Sabha, Kalaram Mandir Satyagrah

---

142. 1876 मध्ये, 'इंडियन असोसियशन' या संस्थेची स्थापना झाली, या संस्थेचे हेतू काय होते ?

(A) हिंदू व मुसलमान यांच्यात मित्रत्वाची भावना निर्माण करणे.

(B) देशामध्ये लोकमत जागृत व संघटित करणे.

(C) हिंदू व मुसलमान यांच्यात फूट पाडणे.

(D) राजकीय चळवळीत देशातील सर्व जनतेला सामील करून घेणे.

पर्यायी उत्तरे

(1) (A) आणि (D) चूक (2) (B) आणि (C) बरोबर

(3) फक्त (A) चूक (4) फक्त (C) चूक

What was the Indian Association established for in 1876 ?

(A) Create friendship between Hindus and Muslims.

(B) Awaken the people and organise the public opinion.

(C) Create differences in Hindus and Muslims.

(D) To encompass all people in the political movement.

Answer options

(1) (A) and (D) Wrong (2) (B) and (C) Right

(3) Only (A) Wrong (4) Only (C) Wrong

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

143. पंडीता रमाबाई यांच्या संघटना व कार्य यांच्या जोड्या लावा ?

(i)	शारदा सदन	(A)	दुष्काळग्रस्तांना मदत
(ii)	मुक्तीसदन	(B)	निराधार स्त्रियांना मदत
(iii)	कृपा सदन	(C)	ख्रिश्चन धर्माचा प्रसार
(iv)	रमाबाई असोसिएशन	(D)	विधवा स्त्रियांना मदत

पर्यायी उत्तरे

(1) (i) - (A), (ii) - (B), (iii) - (C), (iv) - (D)

(2) (i) - (D), (ii) - (C), (iii) - (B), (iv) - (A)

(3) (i) - (B), (ii) - (A), (iii) - (D), (iv) - (C)

(4) (i) - (D), (ii) - (C), (iii) - (A), (iv) - (B)

Match the organizations and their work founded by Pandita Ramabai ?

(i)	Sharda Sadan	(A)	Help to Famine affected people
(ii)	Mukti Sadan	(B)	Help to Orphan Women
(iii)	Kripa Sadan	(C)	Spreading Christianity
(iv)	Ramabai Association	(D)	Help to Widows

Answer options

(1) (i) - (A), (ii) - (B), (iii) - (C), (iv) - (D)

(2) (i) - (D), (ii) - (C), (iii) - (B), (iv) - (A)

(3) (i) - (B), (ii) - (A), (iii) - (D), (iv) - (C)

(4) (i) - (D), (ii) - (C), (iii) - (A), (iv) - (B)

---

144. सन 1857 च्या बंडावर 'द ग्रेट रिबेलियन' हे पुस्तक कोणी लिहिले ?

(1) व्हि.डी.सावरकर (2) एन.आर.फाटक (3) एस.एन.सेन (4) अशोक मेहता

Who wrote the book "The Great Rebellion" on 1857 Revolt ?

(1) V.D. Savarkar (2) N.R. Phatak (3) S.N. Sen (4) Ashok Mehta

---

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

145. पहिल्या गोलमेज परिषदेत ब्रिटिश सरकारने कोणत्या तत्वांना मान्यता दिली ?

(A) हिंदुस्थानात संघराज्य आस्तित्वात येईल.

(B) प्रस्थापित संघराज्यात सर्व प्रांत आणि संस्थाने सामील होणार नाहीत.

(C) संघराज्याचे सरकार हे मध्यवर्ती कायदेमंडळाला जबाबदार राहील.

(D) पुढे गोलमेज परिषद भरविली जाणार नाही,

पर्यायी उत्तरे

(1) (B) आणि (D) चूक (2) (A) आणि (C) बरोबर

(3) वरील सर्व चूक (4) वरील सर्व बरोबर

Which principles were acceded to by the British Government in the First Round Table Conference ?

(A) Federal state will come into existence in Hindustan.

(B) In Federal state all province and princely state will not be included.

(C) Federal state's Government will be responsible for Legislative Council.

(D) Round Table seminar will not be held in future.

Answer options

(1) (B) and (D) Wrong (2) (A) and (C) Right

(3) Above all Wrong (4) Above all Right

---

146. योग्य विधाने निवडा :

(A) राज्य विधी मंडळाचे अधिवेशन चालू नसेल तेव्हा फक्त राज्यपाल वटहूकूम काढू शकतात.

(B) राज्यपाल कधीही वटहुकूम मागे घेऊ शकतात.

पर्यायी उत्तरे

(1) फक्त (A) (2) फक्त (B) (3) दोन्ही (4) यापैकी कोणतेच नाही

Choose the correct statement :

(A) The Governor can make ordinance only when Legislative Assembly is not in Session.

(B) The Governor can withdraw ordinance at any time.

Answer options

(1) Only (A) (2) Only (B) (3) Both (4) None

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

147. राज्यघटनेतील कलम 14 कशाशी निगडित आहे ?

(1) स्वातंत्र्याचा अधिकार

(2) कायद्यापुढे समानता आणि कायद्याने संरक्षणाची समान संधी

(3) शोषणविरुद्धचा हक्क

(4) धार्मिक स्वातंत्र्याचा अधिकार

Article 14 of the Constitution deals with :

(1) Right to freedom

(2) Equality before law and equal protection of law

(3) Right against exploitation

(4) Right to freedom of religion

---

148. भावनियंत्रण, वृत्तपत्रे, कारखाने, वीज हे विषय कोणत्या सूचीत समाविष्ट करण्यात आले आहेत ?

(1) संघसूची (2) राज्यसूची

(3) समवर्ती सूची (4) उर्वरित अधिकार

Items such as price control, newspapers, factories, electricity are included in which list ?

(1) Union list (2) State list

(3) Concurrent list (4) Residuary powers

---

149. खालील विधाने समजून घ्या :

(A) कलम 301 संपत्तीच्या अधिकाराशी संबंधित आहे.

(B) संपत्ती बाळगण्याचा अधिकार हा संवैधानिक अधिकार आहे परंतु मूलभूत अधिकार नाही.

(C) 44 व्या घटनादुरुस्तीने भारतीय राज्यघटनेत कलम 300 अ चा अंतर्भाव करण्यात आला.

वरीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ते सांगा.

(1) फक्त (B) (2) (B) आणि (C)

(3) (A) आणि (C) (4) (A), (B), आणि (C)

Consider the following statements :

(A) Article 301 pertains to Right to Property

(B) Right to Property is a legal right but not a Fundamental Right

(C) Article 300 A was inserted in the Constitution of India by the 44th Constitutional Amendment.

Which of the statements given above is/are correct ?

(1) (B) only (2) (B) and (C)

(3) (A) and (C) (4) (A), (B), and (C)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

150. सर्वोच्च न्यायालयाचा न्यायाधीश होण्यासाठी किमान वयोमर्यादा किती आहे ?

(1) 35 वर्षे (2) 30 वर्षे

(3) 40 वर्षे (4) वयाची किमान अट नाही

What is the minimum age required to be a judge of the Supreme Court ?

(1) 35 years (2) 30 years

(3) 40 years (4) No minimum age limit

151. 18 वर्षाखालील मुलांना आय.टी. ॲक्टच्या __________ नुसार संरक्षित केले आहे.

(1) आय.टी. ॲक्ट 2008 च्या सेक्शन 67 ब (2) आय.टी. ॲक्ट 2010 च्या सेक्शन 67 ब

(3) आय.टी. ॲक्ट 2008 च्या सेक्शन 65 ब (4) आय.टी. ॲक्ट 2010 च्या सेक्शन 65 ब

The children below 18 years are protected by __________ .

(1) section 67B of I.T. Act 2008 (2) Section 67B of I.T. Act 2010

(3) section 65B of I.T. Act 2008 (4) Section 65B of I.T. Act 2010

152. ओझेडटर्न टेक्नोलॉजी या कंपनीने भारतात प्रथम आणलेले क्लाऊड बेसड टॅबलेट पी.सी. सोल्युशनचे नाव काय ?

(1) इ-ट्युटर (2) अल्फा-ट्युटर (3) एक्स-ट्युटर (4) बिटा-ट्युटर

What is the first cloud based tablet PC solution launched in India by Oztern ?

(1) E-tutor (2) alpha-tutor (3) X-tutor (4) β-tutor

153. ICT चे पूर्णरूप काय आहे ?

(1) इंटरनॅशनल कम्युनिकेशन टेक्नोलॉजी

(2) इन्फोर्मेशन आणि कम्युनिकेशन टेक्नोलॉजी

(3) इंटरनेट कम्युनिकेशन टेक्नोलॉजी

(4) इंट्रानेट कम्युनिकेशन टेक्नोलॉजी

The term ICT is known as :

(1) International Communication Technology

(2) Information and Communication Technology

(3) Internet Communication Technology

(4) Intranet Communication Technology

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

154. डायरेक्ट डिस्टन्स डायलिंग हा ________ ची रचना करण्याचा सोपा मार्ग आहे.

(1) लॅन (2) वॅन
(3) मॅन (4) डिजीटल अंतर

Direct Distance Dialing is one of the easiest way to set up ________ .

(1) LAN (2) WAN
(3) MAN (4) Digital Distance

---

155. एक असे उपकरण, जे अंकीय चे सदृश (analog) व सदृश (analog) चे अंकीयमध्ये रूपांतर करते.

(1) संगणक (2) लॅपटॉप
(3) मोडेम (4) वरीलपैकी एकही नाही

A device that converts digital signals into analog and back :

(1) Computer (2) Laptop
(3) Modem (4) None of the above

---

156. मिडीया लॅब एशियाचा ऑनटोलॉजीवर आधारित मॅनेजमेंट टूल ________ ह्या नावाने ओळखला जातो.

(1) आय.टी.एस. (2) सहायिका
(3) इ-ट्युटर (4) यापैकी नाही

Media lab Asia's ontology management tool is known as ________ .

(1) I.T.S. (2) Sahayika
(3) E-tutor (4) none of the above

---

157. CGI हा कशातील कम्युनिकेशन इंटरफेस आहे :

(1) संगणक व ब्राउझर (2) बाहेरील यंत्रणा व वेब ब्राउझर
(3) संगणकातील इंटरफेस (4) वरीलपैकी एकही नाही

CGI is Communication Interface between :

(1) Computer and browser (2) External system and Web browser
(3) Interface between computers (4) None of the above

---

158. काम्प्रेस चित्राच्या वापरासाठी ________ वापरतात.

(1) जेपीईजी अल्गोरिथम (2) एमपीईजी अल्गोरिथम
(3) बीएमपी अल्गोरिथम (4) जेपीजी अल्गोरिथम

Compressed picture format uses :

(1) JPEG Algorithm (2) MPEG Algorithm
(3) BMP Algorithm (4) JPG Algorithm

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

159. एफ.डी.डी.आय. (फायबर डिस्ट्रीब्युटेड डेटा इंटरकनेक्ट) हे _________ चे उदाहरण आहे.

(1) टोकन रिंग (2) टोकन बस

(3) स्टार टोपोलॉजी (4) मल्टीपॉईंट नेटवर्क

FDDI (Fiber Distributed Data Interconnect) is an example of :

(1) Token ring (2) Token Bus

(3) Star Topology (4) Multipoint network

---

160. 32 बीट आय.पी. अॅड्रेस असलेल्या स्कीममध्ये सर्व बीट '1' (one) असल्यास त्यास म्हणतात :

(1) दी कॉम्प्युटर (2) डायरेक्टेड ब्रॉडकास्ट

(3) लिमीटेड ब्रॉडकास्ट (4) लूप बॅक

In 32 bit IP Addressing scheme all '1's (one) represent :

(1) the computer (2) directed broadcast

(3) limited broadcast (4) loop back

---

161. 200 पासून 400 पर्यंत दोन हा अंक फक्त एकदाच असणाऱ्या संख्या किती ?

(1) 81 (2) 99 (3) 96 (4) 82

How many numbers are there in which digit two comes only once from 200 to 400 ?

(1) 81 (2) 99 (3) 96 (4) 82

---

162. खालील आकृतीत फाशाच्या काही अवस्था दिलेल्या आहेत. 4 लिहिलेल्या पृष्ठाच्या विरुद्ध पृष्ठावर कोणता अंक असेल ?

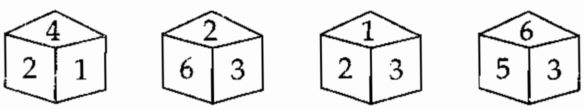

(i) (ii) (iii) (iv)

(1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 5

In the given figure, some positions of a die are shown. Which will be the number, on the face opposite to that marked with 4 ?

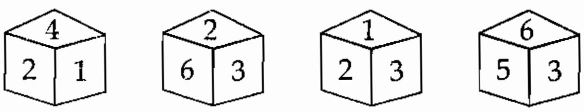

(i) (ii) (iii) (iv)

(1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 5

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

163. एका गावातील सर्व ग्रामपंचायत सदस्यांची एक विशिष्ट सवय आहे. ते नेहमी एका वेळी दोन विधाने करतात. त्यातील एक विधान नेहमीच सत्य असते तर दुसरे नेहमीच असत्य असते. सरपंच स्वत: सरपंच असल्याचे जाहीर करतात. तुम्ही ग्रामपंचायतीच्या तीन सदस्यांकडून पुढील नोंदी घेतल्या आणि त्यांच्यापैकी एकजण सरपंच आहे.

रंगा : सरपंच हा/ही स्वत: सरपंच असल्याचा दावा करतो/ते, मी सरपंच आहे.

सुमी : मी सरपंच आहे.
रंगा सरपंच आहे.

मुत्तू : मी सरपंच आहे.
सुमीला सरपंच कोण ते माहित आहे.

तर खरा सरपंच कोण ते कशाच्या आधारे सांगता येईल?

(1) केवळ रंगा व सुमी यांच्या विधानांवरून (2) केवळ सुमी व मुत्तू यांच्या विधानांवरून
(3) केवळ रंगा व मुत्तू यांच्या विधानांवरून (4) वरीलपैकी एकही नाही

All members of certain Village Grampanchayat have a particular habit. They always make two statements at a time. One of the statements is always true and the other is always false. Surpanch declares that he/she himself/herself is a Surpanch. You have recorded statements of three members and one among them is a Surpanch ?

Ranga : The Surpanch claims that he or she is the Surpanch.
I am the Surpanch.

Sumi : I am the Surpanch.
Ranga is the Surpanch.

Muttu : I am the Surpanch.
Sumi knows who is the Surpanch.

The real Surpanch can be determined from :

(1) Ranga's and Sumi's statements alone (2) Sumi's and Muttu's statements alone
(3) Ranga's and Muttu's statements alone (4) None of the above

---

164. गटात P, Q, R, S व T या व्यक्ती आहेत. त्यात एक शेतकरी, एक मुक्त व्यावसायिक व एक शिक्षक आहे. पैकी P व S या स्त्रिया अविवाहित असून कोणतेही काम करत नाहीत. गटातील जोडप्यात T हा नवरा आहे. R हा P चा भाऊ असून तो शेतकरी वा मुक्त व्यावसायिक नाही. तर यातील शिक्षक कोण आहे?

(1) R (2) Q
(3) T (4) अधिक माहितीची गरज आहे

P, Q, R, S and T are persons in a group. There is a farmer, a freelancer and a teacher in this group. P and S are unmarried ladies and they don't work. Of the married couple in the group T is a husband. R is the brother of P and is neither a farmer nor a freelancer. Who is the teacher ?

(1) R (2) Q
(3) T (4) More information is needed

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

165. गटात न बसणारी आकृती ओळखा.

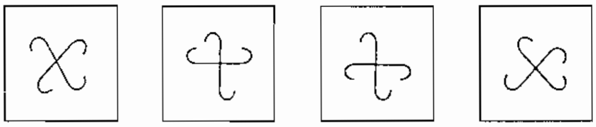

(1) (2) (3) (4)

(1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 4

Find out the figure which does not belong to the group ?

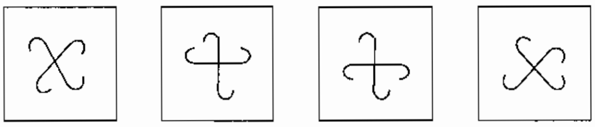

(1) (2) (3) (4)

(1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 4

---

166. परीक्षेत एकूण 50 प्रश्न विचारण्यात आले होते. त्या परीक्षेतील प्रत्येक प्रश्नाच्या बरोबर उत्तरासाठी 4 गुण मिळतात व चुकीच्या उत्तरासाठी 2 गुण कमी होतात. जर क्षमाला त्या परीक्षेत 50 गुण मिळाले. तर तिने त्या परीक्षेत किती प्रश्नांची बरोबर उत्तरे दिली ?

(1) 35 (2) 10 (3) 25 (4) 30

In an examination 50 questions were asked. In that examination for every correct answer 4 marks are given and for every wrong answer, 2 marks are deducted. If Kshama scores 50 marks in this examination, how many questions attempted by her were correct ?

(1) 35 (2) 10 (3) 25 (4) 30

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

167. (i) A, B, C, D, E व F या व्यक्ती षट्कोनी टेबलाभोवती सहभाग कार्यासाठी बसल्या आहेत. मात्र त्या य क्रमाने बसल्या आहेत असे नाही.

(ii) F व्यक्ती, जी नेमकी A च्या समोर आहे, ती B च्या उजवीकडे आहे.

(iii) D ही व्यक्ती F व C यांच्या दरम्यान असून ती नेमकी B च्या समोर आहे.

तर A व्यक्तीच्या बाजूला एक सोडून पुढे बसलेल्या व्यक्ती कोण आहेत ?

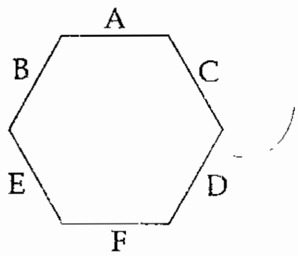

(1) B व C (2) C व D (3) B व E (4) E व D

(i) Persons A, B, C, D, E and F are sitting around a hexagonal table for collaborative work though not necessarily in the same order.

(ii) F, who is sitting exactly opposite to A is to the right of B.

(iii) D is between F and C and is exactly opposite to B.

Name the person sitting second next to A ?

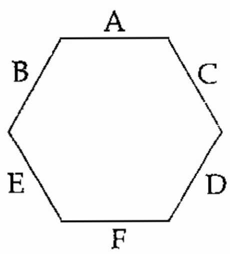

(1) B and C (2) C and D (3) B and E (4) E and D

168. दिलेल्या व्यवहारातील तोट्याची बरोबर रक्कम निवडा. सबिनाने ₹ 150 च्या निव्वळ नफ्यासह ₹ 750 मध्ये फळे विकली. गिऱ्हाईकाने तिला ₹ 500 च्या दोन नोटा दिल्या. सबिनाने गिऱ्हाईकाला ₹ 250 परत दिले. शेवटी रोख रक्कम मोजतांना तिच्या असे लक्षात आले की, ₹ 500 च्या नोटांपैकी एक नोट खोटी आहे.

(1) ₹ 100 (2) ₹ 250 (3) ₹ 350 (4) ₹ 500

Choose correct amount of loss in the given transaction.
Sabina sold fruits for ₹ 750 with a net profit of ₹ 150. The customer gave her two 500 rupee notes. Sabina returned ₹ 250 to the customer. At the end while counting the cash she found that one of the 500 rupee notes is fake.

(1) ₹ 100 (2) ₹ 250 (3) ₹ 350 (4) ₹ 500

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

169. एका सांकेतिक भाषेत PERFECT हा शब्द RGTHGEV असा लिहिला जातो. तर त्याच सांकेतिक भाषे BROWN हा शब्द कसा लिहिला जाईल ?

(1) CSPXO (2) DSQYP (3) CTQXP (4) DTQYP

In a code language PERFECT is written as RGTHGEV, then how BROWN will be written in that code language ?

(1) CSPXO (2) DSQYP (3) CTQXP (4) DTQYP

---

170. प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणते अक्षर येईल ?

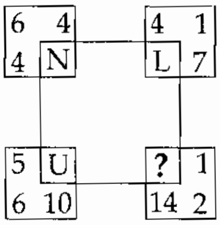

(1) Q (2) F (3) V (4) H

Which alphabet will replace the question mark ?

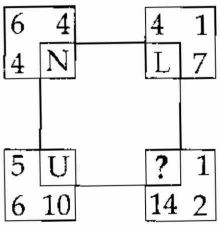

(1) Q (2) F (3) V (4) H

---

171. खालीलपैकी कोणते विधान/विधाने 46 × 98 हा गुणाकार मिळविण्यास उपयुक्त आहे ?

(a) (100 – 2) (50 – 4) (b) 5000 – 400 – 100 + 8

(c) 50 × 100 – (400 + 100) (d) 3600 + 540 + 320 + 48

पर्यायी उत्तरे

(1) फक्त (a), (b) आणि (d) (2) फक्त (a), (b) आणि (c)

(3) फक्त (a) आणि (b) (4) फक्त (a)

Which of the following expression/s is/are useful to get product of 46 × 98 ?

(a) (100 – 2) (50 – 4) (b) 5000 – 400 – 100 + 8

(c) 50 × 100 – (400 + 100) (d) 3600 + 540 + 320 + 48

Answer options

(1) (a), (b) and (d) only (2) (a), (b) and (c) only

(3) (a) and (b) only (4) only (a)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

172. एका थैलीत 3 पांढरे व 7 पिवळे चेंडू आहेत. काढलेला चेंडू पिशवीत परत न ठेवता लागोपाठ दोनदा चेंडू काढले आहेत तर ते दोन्ही पिवळे असतील याची संभाव्यता काय ?

(1) $\frac{1}{7}$ (2) $\frac{5}{11}$ (3) $\frac{7}{11}$ (4) $\frac{7}{15}$

A bag contains 3 white and 7 yellow balls. Two balls are drawn from the bag in succession without replacement. What is the probability that both are yellow ?

(1) $\frac{1}{7}$ (2) $\frac{5}{11}$ (3) $\frac{7}{11}$ (4) $\frac{7}{15}$

---

173. दिलेल्या विधानाच्या निष्कर्षांबाबत योग्य पर्याय कोणता ?

विधान :

निनीला 400 मीटर अंतर धावण्यास 50 सेकंद लागतात. कानूला 500 मीटर अंतर धावण्यास 60 सेकंद लागतात. तर अधिक वेगवान कोण ?

निष्कर्ष :

(a) निनी, 8 मीटर प्रति सेकंद वेगाने धावते आणि कानू 8.33 मीटर प्रति सेकंद वेगाने धावते. म्हणून कानू अधिक वेगवान आहे.

(b) त्यांच्या गतीची तुलना केली जाऊ शकत नाही कारण ते भिन्न लिंगी आहे.

(c) निनीला एक मीटर धावण्यास 0.125 सेकंद आणि कानूला एक मीटर धावण्यास 0.12 सेकंद लागतात. म्हणून कानू अधिक वेगवान आहे.

(d) त्यांच्या धावण्याच्या गतीतील फरक नगण्य आहे. त्यामुळे दोघांची पात्रता सारखी आहे.

पर्याय :

(1) फक्त (a) (2) (a) आणि (c) (3) (b) आणि (d) (4) फक्त (c)

Which of the alternative/s is/are correct ?

Statement :

Nini takes 50 seconds to run 400 metres. Kanu takes 60 seconds to run 500 metres. Who is faster?"

Conclusions :

(a) Nini runs 8 m per second and Kanu runs 8.33 m per second therefore Kanu is faster.

(b) Their speeds can not be compared as they have different genders.

(c) Nini takes 0.125 seconds to run a metre and Kanu takes 0.12 seconds to run a metre. Therefore Kanu is faster.

(d) Difference between their running speed is negligible and therefore both are equally competent.

Codes :

(1) Only (a) (2) (a) and (c) (3) (b) and (d) (4) Only (c)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

174. खालील संख्यामालिकेत प्रश्नचिन्हाच्या ठिकाणी कोणती संख्या येईल ?

$3, \frac{4}{3}, \frac{7}{12}, ?, \frac{103}{1596}$

(1) $\frac{100}{84}$ (2) $\frac{19}{20}$ (3) $\frac{19}{84}$ (4) $\frac{9}{15}$

Which number will occur in the place of question-mark in the following series ?

$3, \frac{4}{3}, \frac{7}{12}, ?, \frac{103}{1596}$

(1) $\frac{100}{84}$ (2) $\frac{19}{20}$ (3) $\frac{19}{84}$ (4) $\frac{9}{15}$

---

175. पाच अक्षरसमूह दिलेले आहेत. या समुहांपैकी एक समूह इतरांपेक्षा विशिष्ट पद्धतीने वेगळा आहे. तो वेगळा समूह दिलेल्या पर्यायामधून शोधा.

(a) P O Q S R (b) L Q P N M (c) Q P R T S (d) D C E G F

पर्यायी उत्तरे

(1) (a) (2) (b) (3) (c) (4) (d)

Five groups of letters are given. One of these groups is different from the rest, in some way. Find the different group from given alternatives.

(a) P O Q S R (b) L Q P N M (c) Q P R T S (d) D C E G F

Answer options

(1) (a) (2) (b) (3) (c) (4) (d)

---

176. माझ्या समोर पाच मुले एका रांगेत बसली आहेत. राजू हा संजूच्या डाव्या बाजूला आणि अंजूच्या उजव्या बाजूला बसला आहे. हेमा ही अंजूच्या डावीकडे मात्र उन्नूच्या उजव्या बाजूला बसली आहे. तर रांगेच्या दोन्ही टोकांना कोण बसले आहेत ?

(1) उन्नू व संजू (2) राजू व अंजू

(3) संजू व हेमा (4) उन्नू व हेमा

Five children are seated in a row. Raju is seated left of Sanju but to the right of Anju. Hema is seated left of Anju. However she is seated at right of Unnu. Who are sitting at the ends ?

(1) Unnu and Sanju (2) Raju and Anju

(3) Sanju and Hema (4) Unnu and Hema

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

177. तीन वर्तुळे दिलेली असून प्रत्येकाच्या बाहेरच्या बाजूला चार संख्या आहेत. पहिल्या दोन वर्तुळांच्या मध्ये विशिष्ट नियमानुसार संख्या भरलेल्या आहेत. तिसऱ्या वर्तुळात प्रश्नार्थक चिन्ह आहे. पहिल्या दोन वर्तुळात वापरलेल्या नियमानुसार तिसऱ्या वर्तुळातील प्रश्नार्थक चिन्हाच्या (?) ठिकाणी येणारी संख्या, दिलेल्या पर्यायांपैकी एक आहे. ती शोधा.

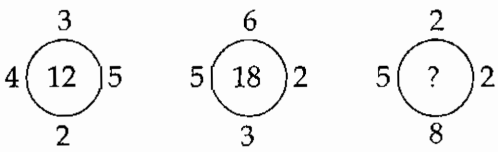

(1) 12 (2) 14 (3) 16 (4) 18

There are three circles with four numbers outside them. In the first two circles a certain relationship exists between the numbers. If a similar relationship exists with the third circle which number should replace the question mark aptly ?

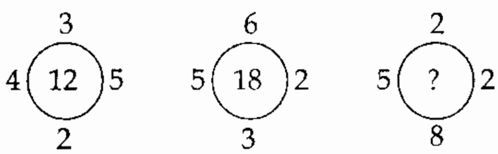

(1) 12 (2) 14 (3) 16 (4) 18

---

178. फोटोकडे निर्देश करत एक माणूस म्हणाला, ''या फोटोतील स्त्री ही माझ्या भाच्याची, आईच्या बाजूने आजी आहे.'' फोटोतील स्त्री ही त्या माणसाच्या एकुलत्या एक बहिणीची कोण लागते ?

(1) चुलत भावंड (2) नणंद (3) आई (4) सासू

Pointing to the photograph a man says, "The lady in the photograph is my nephew's maternal grandmother". How the lady in the photograph is related to the man's only sister ?

(1) Cousin (2) Sister-in-law (3) Mother (4) Mother-in-law

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

179. खालील आकृती अभ्यासून प्रश्नचिन्हाच्या जागी येणारी संख्या लिहा.

54	45	83
35	38	53
38	14	?

(1) 63 (2) 62 (3) 61 (4) 60

Study the following figure and find out the missing number in place of the question mark ?

54	45	83
35	38	53
38	14	?

(1) 63 (2) 62 (3) 61 (4) 60

---

180. M + N म्हणजे N ही M ची मुलगी आहे.

M − N म्हणजे N हे M चे वडील आहेत.

M × N म्हणजे M ही N ची आई आहे.

M ÷ N म्हणजे M ही N ची सासू आहे.

M = N म्हणजे N ही M ची पत्नी आहे.

वरील माहितीच्या आधारे "A ÷ B = O" चा अर्थ काय ?

(1) A ही O ची आई आहे. (2) A ही O ची सासू आहे.

(3) O चे A शी काहीही नाते नाही. (4) A, B व O बद्दल माहिती दिलेली नाही.

M + N means N is a daughter of M.

M − N means N is a father of M.

M × N means M is a mother of N.

M ÷ N means M is a mother-in-law of N.

M = N means N is wife of M.

What is the meaning of "A ÷ B = O" on the basis of this information ?

(1) A is mother of O (2) A is mother-in-law of O

(3) O is not related to A (4) No information about A, B and O is given

---

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

181. खालीलपैकी कोणते विधान/विधाने सोबतच्या आकृतीचे निदर्शक आहेत ?

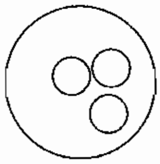

(a) एका वसाहतीत काही कुटुंब फक्त तांदूळ आणि नाचणी खातात. काही कुटुंब तांदूळ आणि गहू खातात. इतर सर्व तांदूळ आणि ज्वारी किंवा बाजरी खातात.

(b) एका वसाहतीत सर्व कुटुंब तांदूळ खातात. परंतु काही कुटुंब तांदुळासोबत गहू किंवा ज्वारी खातात. काही कुटुंब ज्वारी किंवा नाचणी खातात. काही कुटुंब बाजरी खातात.

(c) एका वसाहतीत असे काही लोक आहेत, जे केवळ चहा पितात. काही फक्त कॉफी पितात आणि इतर सर्व दूध पितात.

(d) एका वसाहतीत प्रत्येकजण तीन भाषा बोलतो.

पर्यायी उत्तरे

(1) फक्त (a), (b) आणि (c) (2) फक्त (d)

(3) दिलेल्या विधानांपैकी एकही नाही (4) दिलेली सर्व विधाने

Which of the following statement/s, can represent the accompanying figure ?

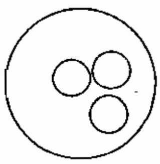

(a) In one colony some of the families eat rice and nachani only. Some families eat rice and wheat. All others eat rice and jowari or bajari.

(b) In one colony all families ear rice. But along with rice some of the families eat wheat or jowari. Some families eat jowari or nachani. Some families eat bajari.

(c) In one colony there are some people who drink tea only, some people drink coffee only and all remaining drink milk.

(d) In one colony everyone speaks three languages.

Answer options

(1) (a), (b) and (c) only (2) (d) only

(3) None of the given statements (4) All the given statements

---

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

182. गटात न बसणारी आकृती कोणती ?

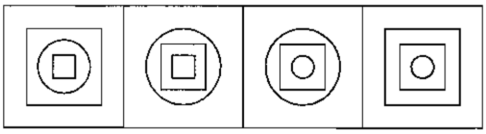

(A) (B) (C) (D)

(1) A (2) B (3) C (4) D

Which of the following figures does not belong to the group ?

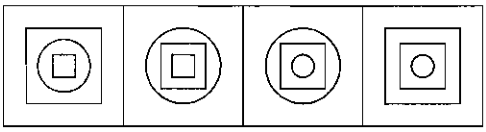

(A) (B) (C) (D)

(1) A (2) B (3) C (4) D

---

183. जेन नैऋत्येकडे पाहते आहे. ती तिच्या डावीकडे 135° तून व नंतर त्याच दिशेने 45° तून वळली. नंतर ती घडयाळी दिशेने 270° तून वळली. आता ती कोणत्या दिशेकडे पाहते आहे.

(1) वायव्य (2) पश्चिम (3) उत्तर (4) नैऋत्य

Jane is facing southwest direction. She turns to her left in 135° and then turns 45° in the same direction. Then she turns 270° in clockwise direction. What direction is she facing now ?

(1) Northwest (2) West (3) North (4) Southwest

---

184. खालील मालिकेत प्रश्नचिन्हाच्या जागी काय येईल ?

6, 12, 36, 144, ?

(1) 270 (2) 720 (3) 910 (4) 196

Which number will replace the question mark in the given series ?

6, 12, 36, 144, ?

(1) 270 (2) 720 (3) 910 (4) 196

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

185. काही मित्रांनी पिकलेले चिकू गोळा केले व ते खायला बसले. त्यासंबंधात त्यांच्याकडून पुढील माहिती मिळाली.

(i) अरू ने नरू पेक्षा 2 कमी खाल्ले.

(ii) निरू व धिरू ने मिळून 42 खाल्ले.

(iii) पारू ने निरू पेक्षा 5 कमी खाल्ले.

(iv) नरू ने निरू पेक्षा 4 जास्त खाल्ले.

(v) अरू व नरू दोघांनी मिळून 40 खाल्ले.

जर त्यांनी मालकाला दर चिकू मागे 2 रुपये दिले तर त्यांनी एकूण किती रक्कम दिली ?

(1) ₹ 190 (2) ₹ 196 (3) ₹ 188 (4) ₹ 192

Some friends collected ripe Chikoos and sat to eat. Following information was collected from them :

(i) Aru ate 2 less than Naru.

(ii) Niru and Dheeru together ate 42.

(iii) Paru ate 5 less than Niru.

(iv) Naru ate 4 more than Niru.

(v) Aru and Naru together ate 40.

If they paid ₹ 2 per Chikoo to the owner how much total amount did they pay to the owner ?

(1) ₹ 190 (2) ₹ 196 (3) ₹ 188 (4) ₹ 192

---

186. खालील आकृतीत (?) प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणती संख्या येईल ? दिलेल्या पर्यायांमधून निवडा.

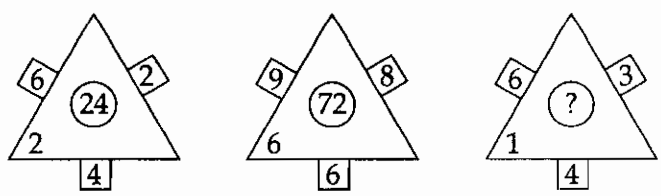

(1) 28 (2) 72 (3) 38 (4) 36

Which number will replace the question mark (?) in the given figure ? Select it from given alternatives.

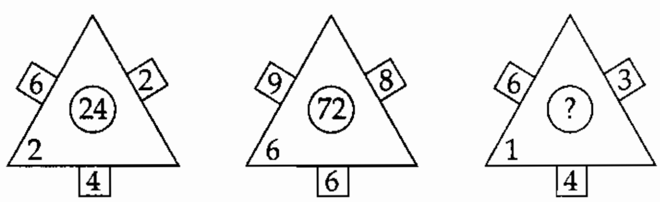

(1) 28 (2) 72 (3) 38 (4) 36

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

187. चौरस ठोकळ्याच्या प्रत्येक पृष्ठावर A, B, C, D, E व F ही अक्षरे चिकटविलेली आहेत. ठोकळ्याच्या स्थितीचा अभ्यास करा.

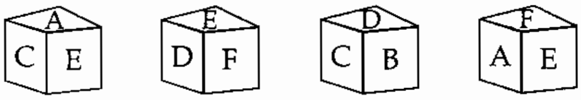

कोणते अक्षर A समोरील पृष्ठावर चिकटविले आहे?

(1) B (2) D (3) F (4) C

On each face of a cube letters A, B, C, D, E and F are pasted. Study the positions of the cube.

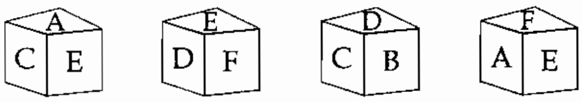

Which letter is pasted on opposite surface of A ?

(1) B (2) D (3) F (4) C

---

188. संचलनासाठी पोलिसांना रांगेत उभे करायचे आहे. जर प्रत्येक रांगेतल्या पोलिसांची संख्या 10 ने कमी केली तर 20 अधिक रांगा कराव्या लागतात. आणि जर प्रत्येक रांगेतल्या पोलिसांची संख्या 5 ने वाढवली तर 5 रांगा कमी होतात, तर पोलिसांची एकूण संख्या किती ?

(1) 300 (2) 550 (3) 750 (4) 900

For a parade, the police were asked to stand in rows. If number of police in each row is reduced by 10, 20 more rows are required and if the number of police in each row is increased by 5, then number of rows is reduced by 5. Find the number of police participating in the parade.

(1) 300 (2) 550 (3) 750 (4) 900

---

189. दिलेल्या संख्या-शृंखलेतील प्रश्नार्थक चिन्हाने दर्शविलेले पद गाळलेले आहे. हे पद दिलेल्या पर्यायांपैकी एक आहे. ते ओळखा :

1, 3, 3, 6, 7, 9, ?, 12, 21, 15

(1) 11 (2) 12 (3) 13 (4) 14

In the given number series one term is missing, shown by (?). This term is given as one of the alternatives. Find this term.

1, 3, 3, 6, 7, 9, ?, 12, 21, 15

(1) 11 (2) 12 (3) 13 (4) 14

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

190. पुढे "प्रश्न आकृती" व आरसा दाखवला आहे. प्रश्न आकृतीची सपाट आरशातील प्रतिमा दर्शवणारा पर्याय निव

प्रश्न	पर्याय 1	2	3	4
POND	ᗡNOꟼ	ᗡИOꟼ	DИOꟼ	ᗡИOP

(1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 4

A question figure and a plane mirror is shown. Choose the option that shows the reflection of the question figure, in the plane mirror.

Question	Synonym 1	2	3	4
POND	ᗡNOꟼ	ᗡИOꟼ	DИOꟼ	ᗡИOP

(1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 4

191. सर्वसामान्य विमा व्यवसाय हा खालील तीन प्रकारात विभागला जातो :

(1) वाहन विमा, जीवन विमा आणि आग विमा
(2) आकस्मिक संकट जोखीम, वित्तीय जोखीम आणि बिगर वित्तीय जोखीम
(3) आग विमा, सागरी विमा आणि संकीर्ण विमा
(4) वरील सर्व

General Insurance Business is divided into following three categories :

(1) Motor Insurance, Life Insurance and Fire Insurance
(2) Catastrophic Risk, Financial Risk and Non-financial Risk
(3) Fire Insurance, Marine Insurance and Miscellaneous Insurance
(4) All the above

192. विमाहप्त्याचे दर कोण ठरवितो ?

(1) सर्वेक्षक (2) नुकसानाचा मूल्यनिर्धारक
(3) जोखीम अभियंता (4) विमा गणितज्ञ

Who does the pricing of Insurance Products ?

(1) Surveyor (2) Loss Assessor
(3) Risk Engineer (4) Actuary

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

193. मोटर वाहन विम्यामध्ये देण्यात येणाऱ्या 'कव्हरनोट' ची अधिग्राह्यता किती दिवसांकरिता असते ?

(1) 15 दिवस (2) 30 दिवस (3) 45 दिवस (4) 60 दिवस

The validity of 'Cover Note' in Motor Insurance is restricted to __________ .

(1) 15 days (2) 30 days (3) 45 days (4) 60 days

---

194. आग विमा पत्रकाखाली खालीलपैकी कोणती जोखीम स्वीकारली जात **नाही** ?

(a) आग (b) वादळ

(c) दंगल आणि संप (d) युद्ध आणि युद्धजन्य जोखिमा

पर्यायी उत्तरे

(1) (a) आणि (d) फक्त (2) (b) आणि (c) फक्त

(3) (d) फक्त (4) वरीलपैकी एकही नाही

Which of the following risks is/are **not** covered under Fire Insurance Policy ?

(a) Fire (b) Storm

(c) Riot and strike (d) War and allied perils

Answer options

(1) (a) and (d) only (2) (b) and (c) only

(3) (d) only (4) None of the above

---

195. खालील कोणत्या विमा पत्रकाला 'भरपाई (क्षतिपूर्ती) तत्व' लागू होत नाही ?

(1) वैयक्तिक अपघात विमा (2) आग विमा

(3) मोटार विमा (4) सागरी माल वाहतूक विमा

To which Insurance Policy the principle of indemnity does not apply ?

(1) Personal Accident Insurance (2) Fire Insurance

(3) Motor Insurance (4) Marine Cargo Insurance

---

196. विमा अधिनियम कधी पारित झाला आणि लागु करण्यात आला ?

(1) 1939 आणि 1 सप्टें. 1940 पासून

(2) 1938 आणि 1 जुलै 1939 पासून

(3) 1938 आणि 1 सप्टें. 1939 पासून

(4) 1939 आणि 1 जुलै 1940 पासून

Insurance Act was passed and made effective from __________ .

(1) 1939 and effective from 1 Sept. 1940

(2) 1938 and effective from 1 July 1939

(3) 1938 and effective from 1 Sept. 1939

(4) 1939 and effective from 1 July 1940

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

197. जोड्या लावा :

(a)	इंन्शुरन्स ॲक्ट (विमा अधिनियम)	(i)	1972
(b)	आयुर्विमा महामंडळ अधिनियम	(ii)	1999
(c)	विमा नियमन व विकास प्राधिकरण अधिनियम	(iii)	1956
(d)	सर्वसाधारण विमा व्यवसाय (राष्ट्रीयीकरण) अधिनियम	(iv)	1938

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)

Match the following :

(a)	Insurance Act	(i)	1972
(b)	Life Insurance Corporation Act	(ii)	1999
(c)	IRDA Act	(iii)	1956
(d)	General Ins. Business (Nationalisation) Act	(iv)	1938

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)

---

198. महाराष्ट्र शासकीय विमा निधीचे विभाग प्रमुख कोण आहेत ?

(1) विमा आयुक्त
(2) विमा संचालक
(3) सहविमा संचालक
(4) अतिरिक्त संचालक

Who is the head of the Department of Government Insurance Fund of Maharashtra ?

(1) Commissioner of Insurance
(2) Director of Insurance
(3) Joint Director of Insurance
(4) Additional Director

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

199. शासकीय विमा निधीच्या स्थापनेमागील उद्देश कोणते ?

(a) विमा कंपन्या आकारित असलेल्या विम्याच्या हप्त्यातील नफ्याचा अंश शासनाच्या फायद्यासाठी वाचविणे.

(b) शासन आणि अन्य राज्य सांविधिक महामंडळे यांच्यासाठी विम्याचा खर्च शक्य असेल त्या प्रमाणात कमी करणे.

पर्यायी उत्तरे

(1) (a) फक्त (2) (b) फक्त

(3) (a) आणि (b) (4) वरीलपैकी नाही

With what objective was the insurance fund established ?

(a) To save for the benefit of Government the margin contained in the premium charged by the Insurance Companies.

(b) To reduce the cost of insurance for Government and other undertakings as far as possible.

Answer options

(1) (a) only (2) (b) only

(3) (a) and (b) (4) None of the above

---

200. विमा एजंट म्हणून काम करण्याकरिता कोणाकडून परवाना मिळविणे आवश्यक आहे ?

(1) विमा नियमन व विकास प्राधिकरण

(2) प्रशुल्क सल्लागार समिती

(3) विमा एजंट असोसिएशन

(4) विमा संचालनालय

To act as an insurance agent, the person shall make an application to obtain licence from ________ .

(1) Insurance Regulation and Development Authority

(2) Tariff Advisory Committee

(3) Insurance Agent Association

(4) Directorate of Insurance

- o 0 o -

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षा कक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. "अंगावर काटा उभा रहाणे" या वाक्यप्रचाराचा अर्थ काय ?

(1) अंग शहारणे (2) रोमांचित होणे

(3) अतिशय भीती वाटणे (4) बहरून येणे

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) अतिशय भीती वाटणे" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudentBounty.com